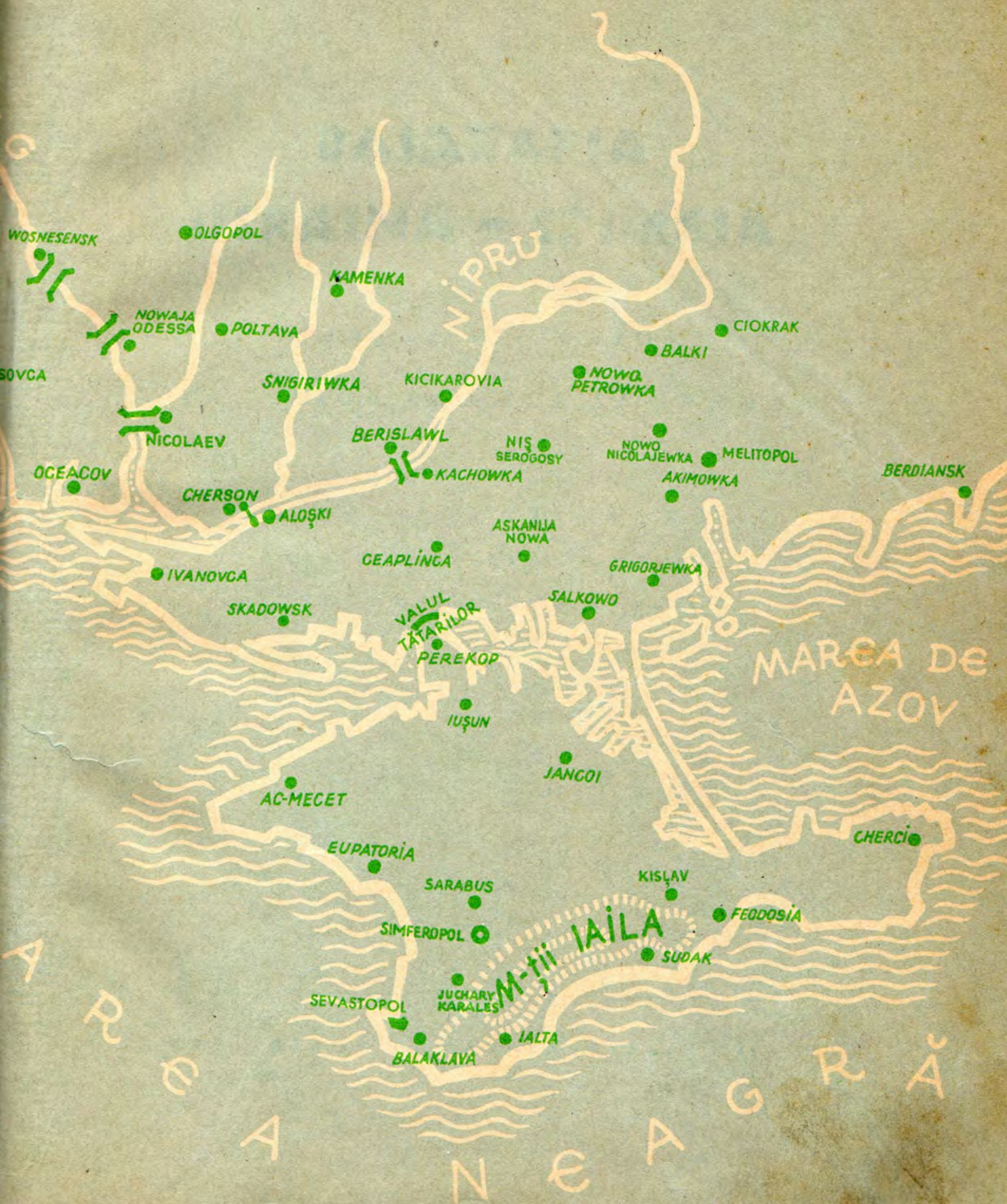

BASARABIA UCRAINA CRIMEIA

WOSNESENSK
OLGOPOL
KAMENKA
NIPRU
NOWAJA ODESSA
POLTAVA
CIOKRAK
BALKI
SOVCA
SNIGIRIWKA
KICIKAROVIA
NOWO PETROWKA
NICOLAEV
BERISLAWL
NIŞ SEROGOSY
NOWO NICOLAJEWKA
MELITOPOL
OCEACOV
KACHOWKA
AKIMOWKA
BERDIANSK
CHERSON
ALOŞKI
ASKANIJA NOWA
CEAPLINCA
IVANOVCA
GRIGORJEWKA
SKADOWSK
VALUL TĂTARILOR
SALKOWO
PEREKOP
MAREA DE AZOV
IUŞUN
JANCOI
AC-MECET
CHERCI
EUPATORIA
KISLAV
SARABUS
FEODOSIA
SIMFEROPOL
M-ţii IAILA
SUDAK
SEVASTOPOL
JUCHARY KARALES
IALTA
BALAKLAVA
MAREA NEAGRĂ

BASARABIA
UCRAINA – CRIMEIA

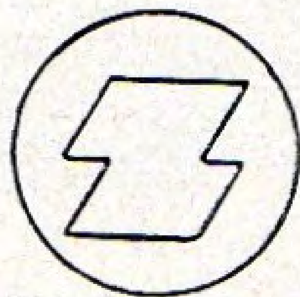
MARŞUL VICTORIOS

AL TRUPELOR ROMÂNE ŞI GERMANE

CARTE ILUSTRATĂ

LUCRATĂ ŞI EDITATĂ DE SECŢIA Ic

A UNEI ARMATE DIN RĂSĂRIT

EDITURA ERICH ZANDER . BERLIN 1943

Trupele germane, şi-au legat pentru totdeauna numele de eliberarea ţinuturilor româneşti cotropite vremelnic de bolşevici.

O caldă şi cordială prietenie m'a legat de regretatul General von Schobert, comandantul acestei eroice Armate.

Intre ostaşii români şi germani s'a închegat, chiar din primele zile ale luptei lor, cea mai trainică şi sinceră camaraderie.

Bravii soldaţi ai celor două naţiuni aliate s'au înfrăţit prin jertfe grele şi au învăţat să se cunoască şi să se stimeze reciproc.

Continuând acţiunea noastră şi la Est de Bug, mari unităţi române au luptat mai departe în cadrul Trupelor germane şi sub comanda Domnului Mareşal von Manstein au luat parte la memorabilele şi glorioasele lupte din Câmpia Nogai, de la Perekop, Kerci, Feodosia şi Sevastopol.

Ostaşul român, conştient fiind de pericolul bolşevic ce ameninţă însăşi fiinţa Neamului nostru, luptă şi va lupta înainte cu aceiaşi hotărîre, cu acelaş avânt şi cu acelaş spirit de sacrificiu, pentrucă ştie că numai prin lupta pe care o duce alături, de splendida şi glorioasa Armată a Marelui Führer German, se va ajunge la sdrobirea definitivă şi totală a pericolului bolşevic şi la instaurarea liniştei, siguranţei, dreptăţii şi ordinei în Europa de mâine.

Inchin un gând plin de pietate ostaşilor cari şi-au jertfit viaţa în cursul acestor epocale lupte şi de meritată admiraţiune luptătorilor armatei germane şi române din Crimeia.

Antonescu

Cartea aceasta e menită să le înfăţişeze faptele lor de arme, soldaţilor Români şi Germani, care împreună au eliberat Basarabia, au străbătut stepele Rusiei meridionale în campania victorioasă a anului 1941, au cucerit şi apărat Crimeea împotriva asalturilor unui adversar mai puternic, încununându-şi opera prin distrugerea inamicului în peninsula Cherci şi prin cucerirea Sevastopolului, şi să le amintească după încheerea războiului de întâmplările prin care au trecut.

Prut, Nistru, Bug, Nipru, Valul Tătarilor dela Perecop, strâmtoarea dela Juşun, Feodosia, Cherci şi Sevastopol sunt pietrele de demarcaţie ale drumului lor glorios.

Pe aceste pietre este înscrisă vitejia soldatului german şi român şi loiala lor camaraderie de arme.

Ele ne cer tuturora să ne amintim de camarazii care au sfinţit cu sângele lor pământul acesta în care se odihnesc.

feldmareşal

v. Schobert.

CĂZUT ÎN 12. IX. 1941

22 Iunie 1941. Din ordinul Führerului, armata germană, de milioane, de pe frontul răsăritean a început lupta decisivă. Campania împotriva bolşevismului s'a deslănţuit.
La aripa extremă a frontului sudic, trupele germane şi române stau gata să apere frontierele României. Unele unităţi germane au fost aduse aici din Balcani, în marşuri grele. Intâia lor misiune este să apere, cot la cot cu unităţile româneşti, regiunea petroliferă, din jurul Ploeştilor, atât de importantă pentru războı.

DESROBIREA BASARABIEI

isiunea trupelor germane şi române, unite printr'o credincioasă frăţie de arme a avut la început un caracter pur defensiv. Ele trebuiau să mobilizeze la Prut forţe puternice ale adversarului sovietic, ca astfel să creeze condiţiile unui atac puternic de mai târziu. La vadurile mai însemnate ale Prutului se alcătuiră capete de pod. Intreprinderile trupelor de şoc au recoltat întâiele succese. Contraatacurile grele ale Sovietelor, sprijinite de carele blindate, fură înfrânte. Pentru menţinerea cupului de pod dela Sc. ca şi a celorlalte, tot atât de importante, dela St. şi U. s'au dat lupte grele, al căror rezultat a fost lărgirea bazelor de plecare. Trupele din aripa sudică mai trebuiau să stea pe loc, în timp ce primele ştiri speciale soseau din sectorul central şi cel nordic.

In sfârşit, la începutul lui Iulie bătu şi ceasul trupelor de pe Prut. Liniştea dela Prut şi dela graniţele Bucovinei a luat sfârşit.

Bolşevicii se legănau cu gândul că atacul german de pe frontul de miazăzi ar fi fost înnăbuşit în germene şi că armata germană de aci ar fi condamnată să rămână în defensivă. Luptele dârze dela capetele de pod şi rezistenţa înverşunată a adversarului ne procurau convingerea că nu puteau renunţa cu inima uşoară la Basarabia atât de preţioasă, pe care o anexaseră nu de mult timp. Mase uriaşe de tancuri au fost concentrate; cu ajutorul lor sperau să împiedice înaintarea germană. Pentru prima oară trupele noastre fac cunoştinţă cu atacurile în masă ale bolşevicilor, în câmp deschis, dar tot pentru întâia oară le şi înfrâng. Atacurile din primele zile sunt respinse toate cu seninătate, de o divizie germană.

Aliaţii au mai făcut însă aici o nouă cunoştinţă: noroiul rusesc. Ploile torenţiale au desfundat terenul. Nămolul se lipea de oameni, de cai şi vehicule ca un aluat cleios. Numai cu multă greutate, conducerea şi trupele au putut să înţeleagă că împotriva

acestui râu nu există niciun mijloc, oricât de nestăvilit ar fi elanul. Totuşi după ploaie a urmat şi aici vremea bună. In scurt timp drumurile fără fund, adânc brăzdate, se svântară. Din nou se aşternu praful gros peste tot ţinutul. Norii de praf ai Basarabiei învăluiau trupele, al căror marş începu de acum fără încetare.

Ţinutul deluros al Basarabiei de miazănoapte, dintre Prut şi Nistru, deveni câmp de bătaie. Un ţinut ondulat, brăzdat de pârae şi râuri ce se grăbesc spre Nistru, se întinde aici cât vezi cu ochii, la o altitudine de trei sute metri. Râpele drepte ale văilor prezintă crăpături adânci şi găuri nenumărate, ceiace constitue pentru unităţile motorizate serioase piedici. Pe fundul văilor se găsesc băltoace, ce servesc drept loc de adăpare pentru vite. In alte locuri, văile sunt pline de mlaştini, ale căror băltoace sunt centre de malarie. Rareori privirea întâlneşte vreun copac: ţinutul e golaş. Lanuri nesfârşite de cereale, câmpuri de floarea soarelui şi sfeclă de zahăr acoperă întinderea până în zare. Aşezări sărăcăcioase, cu case de lut, acoperite cu stuf, departe una de alta indică sărăcia ţăranilor. Singurul oraş este centrul comercial evreiesc Bălţi. Aşezări mai bogate şi exploatare mai bună a solului oferă numai partea sudică a acestei regiuni deschise, mărginită de înnălţimile împădurite ale Basarabiei de mijloc, a cărei axă o formează calea ferată Iaşi—Chişinău.

Pe acest spaţiu deluros din jurul oraşului B. trupele aliate şi-au constrâns inamicul bolşevic, la începutul lui Iulie, la luptă şi-l înving.

Concomitent unităţile înaintate ale unui alt corp de armată formează un cap de pod la M., care trebue abandonat subt focul violent al artileriei inamicului puternic. Duşmanul încearcă o despresurare îndreptând un atac asupra flancului drept al armatei, în direcţia Iaşilor. Presiunea principală se exercită asupra diviziei române, destinată să protejeze flancul din sud. Printr'o manevrare a corpului ce sta în rezervă devine şi flancul sudic al armatei ofensiv. Atacul dus în comun cu armata română câştigă teren în direcţia Ch.

Chişinăul, vechea capitală a Basarabiei, oraş care avusese o sută douăzeci de mii locuitori, aşezat pe malurile unui râu, oraş cu străzi drepte, cu clădiri măreţe şi

cartiere frumoase, a căzut în flăcări în mâna aliaţilor. In ciuda vremii defavorabile s'a putut înainta cu energie şi în sectorul de miazănoapte. Dârzenia trupelor noastre îl sileşte pe duşman să cedeze. Nistrul e atins pe toată lungimea sa dintre S.-M. In acest timp trupele româneşti din Nordul Moldovei stau la porţile Bucovinei cu arma la picior. Ele au asigurat până acum flancul nordic împotriva oricărei surprize. Acum le sosise vremea. In timpul luptelor pentru B. au trecut şi ele la atac, luând Cernăuţii prin asalt.

Trupele române din regiunea Bucovinei îşi schimbă direcţia înaintării. De acum, înaintând în spre Răsărit, formează flancul stâng al întregei aripe sudice şi concomitent stabilesc contactul cu trupele germane învecinate.

STRĂPUNGEREA LINIEI STALIN ŞI URMĂRIREA DUŞMANULUI SPRE BUG

Din spirit de prevedere şi poate la gândul că în cursul unei lupte schimbătoare vor trebui să renunţe la Basarabia din nou, Sovietele au construit, printr'o muncă de ani de zile, dealungul Nistrului, marea linie de apărare Stalin. Valea Nistrului, foarte sinuoasă şi cu maluri ce se ridică până la 200 metri, iar în partea de jos plină de mlaştini, oferea posibilitatea cea mai bună instalării de dispozitive de luptă, frontale şi de flanc, cu succes asigurat. In pereţii calcaroşi ai platoului podolian, care se termină abrupt în valea Nistrului, au fost construite la diverse înnălţimi, unul lângă altul adăposturi fortificate şi cazemate ce pătrundeau adânc în inima dealurilor: intrările se făceau prin deschizături laterale. Misiunea cea nouă a trupelor române şi germane consta în străpungerea acestei linii de dincolo de fluviu. După o scurtă pregătire, către mijlocul lui Iulie, începe atacul în contra acestei foarte puternice poziţii de apărare. La primul asalt se înfăptuesc întâiele treceri ale râului. Duşmanul îşi apără îndârjit fiecare adăpost fortificat, dar fără succes, căci este isgonit în luptele corp la corp. Străpungerea a fost realizată. Inaintarea continuă în marşuri istovitoare şi după lupte locale, nenumărate, rezistenţa tenace a duşmanului e înfrântă. Trupele germane şi române nu-l lasă din ochi pe inamicul ce se găseşte în plină retragere.

Inamicul sovietic observă că retragerea sa spre Odesa şi Nikolaiev îi va fi îngreuiată sau tăiată. Acest fap îl dovedesc atacurile sale grele împotriva flancului drept al armatei. El încearcă prin atacurile sale să oprească urmărirea. Insă toate atacurile disperate ale bolşevicilor sunt respinse cu succes de un corp de armată ce-şi bagă ultimele rezerve în foc.

Rezistenţa inamică dela B. e înfrântă de trupele din Nord după lupte violente de mai multe zile: urmărirea bolşevicilor se reia din nou pe tot frontul. Secţii înaintate, într'un elan îndrăsneţ, pătrund adânc în rândurile inamicului în retragere, care luptă dârz şi înverşunat de câte ori e surprins. Sub presiunea comisarilor săi, soldatul bolşevic îşi sacrifică fără sens vieaţa, numai ca să salveze preţiosul material de război. De altfel niciodată omul n'a fost preţuit în paradisul sovietic.

Mai departe în Sud, unităţile germane trecuseră Nistrul. Capul de pod dela D. fusese realizat după lupte grele. De aici a urmat străpungerea mai departe spre răsărit. Astfel i se tăie retragerea dusmanului spre Odesa de către grupul de armate cari continuau să lupte în spaţiul din jurul Ba.

Pretutindeni ritmul urmăririi sovieticilor de către diviziile germane de infanterie a fost demn de admirat. O dovadă o avem în faptul că corpul expediţionar italian, motorizat, care fusese adus şi primise ordinul de intrare în luptă, cu toate marşurile mari, n'a mai putut ajunge duşmanul decât la Bug.

Numai una sau două divizii duşmane au reuşit să scape în Odesa. Diviziile sovietice bătute de grupul nordic îşi caută salvarea în retragerea peste Bug. Din păcate această manevră reuşeşte multor părţi ale inamicului, deoarece armata de blindate ce lupta la răsărit de Bug, spre sud, primise o nouă misiune. In pofida soarelui arzător din stepă şi a norilor imenşi de praf, trupele aliate se ţin pe urmele duşmanului, în marşuri supraumane. La un succes nimicitor nu se ajunge.

Din ordinul Mareşalului Antonescu, trupe româneşti, sprijinite de pionieri de asalt şi unităţi de artilerie germane, au început lupta pentru Odesa şi urmăresc duşmanul fugar. Marele port dela Marea Neagră cade după lupte scurte, în mâna Românilor. Prin aceasta se câştigă o victorie răsunătoare. Intinsele teritorii dela Marea Neagră, cunoscute prin fertilitatea lor, bogate în aşezări germane, sunt desrobite. De acum s'a sfârşit cu teroarea dominaţiei bolşevice, cu distrugerea bisericilor şi economia kolhozurilor: aceste aşezări sunt libere. Fortăreaţa maritimă, O., la răsărit de Odesa a fost luată, nu mult după aceea, de o divizie germană, cu ocazia curăţirii coastei.

Pe Bug, între V. şi N. n'a mai fost nici o oprire pentru duşmanul în derută: mai au loc doar lupte cu ariergarda. Dorinţa sa de a trece peste Bug, pe podurile de vase dela N., preţiosul său material de război şi vehiculele de tot felul, strânse în colhozuri, sovhozuri şi în staţiunile de tractoare, n'a mai putut fi realizată. Trupele aliate veneau prea repede. Uriaşe grămezi de armament, vehicule, tractoare, majoritatea de neîntrebuinţat, precum şi materialul de război de tot felul, dela locurile de trecere de dincoace ale Bugului, au trădat graba în care s'a săvârşit retragerea. Numai o parte a inamicului a reuşit să-şi salveze vieaţa.

PĂTRUNDEREA SPRE CRIMEIA ŞI BĂTĂLIA DELA MAREA DE AZOV

Pentru înaintarea trupelor aliate se desemnară două direcţii: deschiderea drumului spre Crimeia şi a celui spre Marea Azovului. Bugul a fost trecut pe toată lărgimea frontului, dela V. până la N., fără un contact mai puternic cu duşmanul. Secţiile înaintate Li. stabilese contactul, la Cherson, cu S.S. A.H., cari în zilele următoare sunt ataşate acestei armate.

Ţinutul dintre Bug şi Niprul de jos se întinde în depărtări extraordinare şi monotone, formând platoul Niprului: el se termină pe malul drept al fluviului printr'un povârniş şi se pierde fără graniţe în şesul stepei pontice. Suprafeţele netede sunt brăzdate de nenumăratele mâncături ale epelor de ploaie. Humă groasă formează suprafaţa pământului, de o fertilitate bine cunoscută. Deoarece nu se găseşte niciun fel de vegetaţie, fiecare ploaie adânceşte noui brazde în scoarţa humei. Suprafeţe întinse ale acestui ţinut fertil devin improprii culturii prin spălarea ploilor. Intre Bug şi Nipru, regiunea e un câmp deschis, fără arbori. In afară de livezile de pomi şi grădinile din jurul satelor, numai câmpiile de cereale şi floarea soarelui, înainte de recoltă, ascund solul. Drumuri naturale, utilizabile în timp de secetă, străbat ţinutul. Un praf fin le acoperă. Dacă le parcurgi, norii de praf trădează pentru lungă durată orice mişcare de pe aceste drumuri. Vremea ploioasă, mai îndelungată, le face impracticabile pentru mult timp. Deabea svântarea completă face circulaţia din nou posibilă.
Niprul se aşterne în faţa marşului trupelor ca o barieră greu de trecut. Din informaţia minuţioasă reiese că singurul loc de trecere peste Nipru era la B. Alte locuri ar fi fost proprii numai pentru întreprinderi mai mici. Un corp de armată, care până acum a

participat la toate luptele din Basarabia şi în Ucraina, părăseşte grupul trupelor germane, şi adus un corp de vânători de munte.

Adversarul sovietic n'a găsit între Bug şi Nipru niciun loc de oprire pentru o nouă rezistenţă. Numai la B. a menţinut un cap de pod cu forţe puternice pe malul de dincoace al fluviului. Nimicirea sa constitue prima condiţie a unui atac peste fluviu. O divizie, din care un regiment s'a dovedit deosebit de viteaz, reuşeşte să pătrundă într'o noapte în B. Prin lupte grele, de stradă, duşmanul e isgonit, iar în seara zilei următoare toată localitatea cade în mâinile noastre.

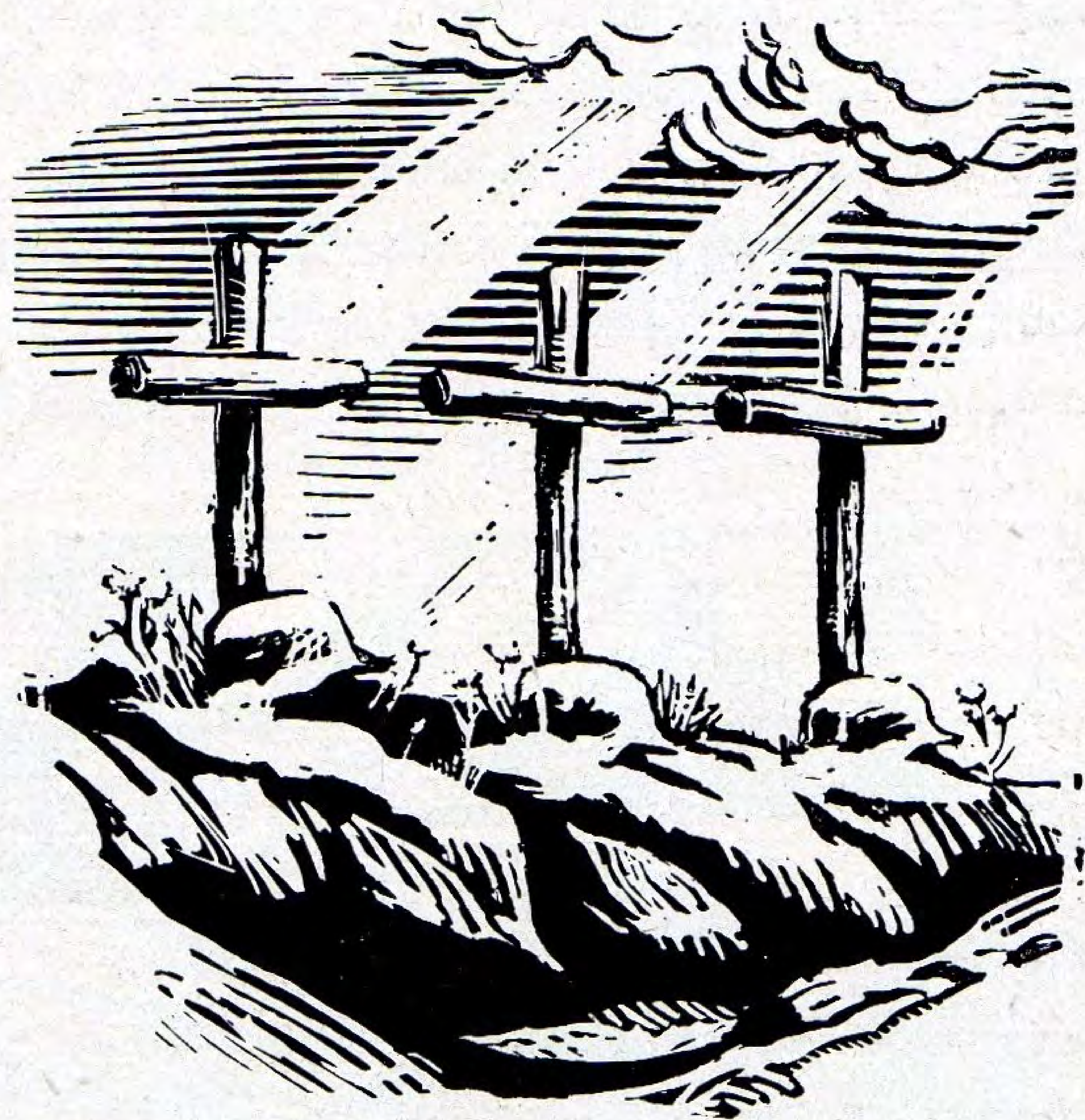
De pe malul înalt se zăreşte spe răsărit albia fluviului, care, în unele locuri, atinge peste 500 metri, 800 şi 1000 metri lăţime, având un labirint de braţe, mlaştini şi bănci de nisip. Trecerea pe aici apare ca o misiune irealizabilă. Si totuşi trebue înfăptuită. Inspre zorii zilei, trupele trec la atacul hotărîtor peste Nipru. In bărci de asalt, în bărci de cauciuc, după lupte aspre, la un punct deolăţime de 500 metri, între B. şi K., reuşeşte prima trecere. Adversarul rezistă îndrăcit: în special îşi îndreaptă toată greutatea contra atacurilor împotriva capului de pod realizat la K. Prin atacuri aeriene masive, încearcă să lovească punctele de trecere. Voinţa defensivă a trupelor noastre este de oţel. Toate atacurile sovietice eşuiază în faţa combativităţii conştiente a soldaţilor noştri, siguri de victorie. Duşmanul are de înregistrat pierderi de sânge foarte mari.

Forţe proprii, aduse recent, sunt băgate în luptă pentru lărgirea capului de pod dela K. Luptele sunt grele, rezistenţa inamicului e dârză. Totuşi frontul defensiv duşman de pe ţărmul înalt, din stânga, e străpuns. Cea mai mare piedică fluvială pe care au avut-o de întâmpinat cândva trupele aliate a fost învinsă; drumul înaintării spre Crimeia şi spre Marea de Azov a fost deschis.

Prin jertfa ce nu poate fi zugrăvită şi prin nesocotirea vieţii proprii, pionierii germani şi români au construit un pod peste Nipru în timpul cel mai scurt. Şiruri nesfârşite de coloane de soldaţi în marş se scurg pe sub focul artileriei duşmane, sub

atacurile aeriene neîncetate, peste podul de pontoane, mereu amenințat, de peste Nipru. Două corpuri pătrund spre sud până la strâmtoarea dela Perekop. Un corp de vânători asigură flancul răsăritean împotriva forțelor inamice ce stau încă pe țărmul Mării de Azov. Trupe române apără țărmul nordic al Niprului la N. și respinge, în parte, cu succes, atacurile repetate ale bolșevicilor, aruncându-i peste fluviu prin contraatacuri. Ordinul conducerii precizează că unități SS, „A.H.", precum și părți mobile din două corpuri, trebue să cucerească strâmtoarea dela Perekop prin surprindere. In curând aceste trupe stau în fața țelului lor. Din informațiile de recunoaștere rezultă că această intrare unică spre Crimeia a fost fortificată de mult timp pentru defensivă. O armată sovietică întreagă, din Crimeia, stă gata să apere până la ultima picătură de sânge, această peninsulă, importantă din punct de vedere strategic. De aceea nu mai poate fi vorba de surprinderea proectată. Trebue pregătit un atac amănunțit: însă mai întâi se cere să fie nimicite forțele adversare cari amenință flancul răsăritean al trupelor menite să realizeze pătrunderea în Crimeia. In aceste momente trupele germane și române primesc o lovitură grea. Generalul de armată Eugen cavaler von Schobert, comandant suprem, cade, pe când, ca în fiecare zi, își vizita cu avionul său, diviziile ce luptau în primele linii. In prezența comandantului suprem al armatei de uscat, Feldmareșalul von Brauchitsch și a Mareșalului Antonescu, este înmormântat cu onoruri într'un cimitir militar din N., pe malul Bugului. Intreaga armată își înclină steagurile, în fața comandantului suprem pe care-l iubise, și care ca soldat autentic și conducător entuziast și-a condus armatele sale din izbândă în izbândă. Armata și-a pierdut un strateg excelent pe câmpul de bătaie al celei mai gigantice încleștări a timpurilor noastre, România un martor de valoare al vitejiei trupelor sale.

Generalul de infanterie von Manstein preia comanda supremă a acestei armate.

*

«Niciodată Germanii nu vor călca pământul de dincolo de Nipru», a profetizat mareșalul sovietic Budienny. In ciuda celei mai puternice pânze de artilerie, în ciuda celor mai dârze încercări de apărare a infanteriei, în pofida miilor de mine, puțin mai târziu, bolșevicii, bătuți greu, trebuesc să părăsească poziția lor de pe țărmul răsăritean al flu-

viului, în mâna diviziilor germane ce asaltează eroic. Resturi ale inamicului fug peste stepa nogaică, spre răsărit, şi se opresc din nou deabea în spaţiul dealungul liniei ferate M.-S. De mult timp Sovietele au ridicat înaintea şi îndărătul acestei căi ferate o linie de apărare largă cu nenumărate şanţuri anticar şi poziţii întărite. Acest sistem de întărituri ar fi trebuit să apere bazinul sudic al Donețului în fața unei ameninţări. Aci la nordvestul Mării de Azov ar fi voit să pună stavilă unei eventuale înaintări germane. Forțe proaspete, în special divizii de elită caucaziene, sunt aduse în mare grabă şi împinse pe poziţii. Ele alăctuesc, împreună cu părţi ale resturilor din trupele înfrânte pe Nipru, armatele bolşevice a IX. şi a XVIII.

In acest răstimp unități germane de vânători şi infanterie străbătuseră stepa până la noua linie de apărare a Sovietelor. Misiunea lor consta în luarea unei poziţii defensive spre a da aici de lucru inamicului. Au fost zile aspre, căci duşmanul a încercat de mai multe ori, cu toată puterea, să străpungă rândurile spre a întârzia izolarea Crimeei de Continent. Infanteriştii şi vânătorii de munte germani, şi împreună cu ei aliaţii români, în lupta defensivă care se desfăşura tăcut în împlinirea hotărîtă a datoriei, au dat dovadă de un eroism nemaipomenit. Cu toate că bolşevicii au utilizat chiar şi aruncătoare cu rachete, cari lansau 60 de grenade deodată, şi au întreprins atacuri furioase, cu tancurile, n'au câştigat niciun metru de teren. Contraatacurile lor eşuează în fața zidului defensiv: bolşevicii pierd numeroase tancuri, mulți morți şi răniţi.

In timp ce masele sovietice încearcă zadarnic să străpungă frontul între M. şi S., unități germane de care blindate şi divizii motorizate încep să înainteze, după trecerea Niprului în spre Sudest, spre Marea de Azov, ca să cadă în spatele bolşevicilor. Generalii sovietici observă prea târziu situaţia periculoasă, creată pentru armatele lor. Ordinul de retragere a fost dat foarte repede, însă cu toate acestea Sovietele nu reuşesc să se desprindă din cleştele diviziilor de infanterie şi vânători. Cu toate luptele grele şi marşurile istovitoare, infanteria germană îi constrânge din nou pe fugari la luptă. In răstimp tancurile noastre ajung atât de departe spre coastă, încât taie retragerea bolşevicilor. La Miazăzi, pe coasta Mării o unitate a trupelor

SS ia printr'un asalt îndrăzneţ, din spre Apus, portul B., face prizonier întregul Stat Major al armatei sovietice a IX, afară de şeful ei suprem, care a scăpat cu un avion, — şi se unesc cu divizia de tancuri care stătea în spatele bolşevicilor.

Prin aceasta s'a închis cercul în jurul a două armate bolşevice. Cu toate încercările înverşunate de scăpare, masele sovietice încercuite, sunt distruse. Ţinta Sovietelor de a încetini sau împiedica înaintarea trupelor germane şi române spre Crimeia n'a fost atinsă. Lupta de încercuire dela Marea de Azov pune în siguranţă flancul răsăritean al trupelor aliate ce se îndreaptă spre Crimeia. In mâinile învingătorilor rămân 39.310 prizonieri, 169 tunuri, 93 tancuri, şi 297 mitraliere.

In acest timp, trupe germane încep atacul în contra strâmtorii dela Perekop. Garda personală Adolf Hitler, ca unitate rapidă, stătea gata să exploateze ori ce succes posibil. Indârjit de convingerea necesităţii de a apăra poarta Crimeii până la extrem, adversarul face eforturi imense. Infanteriştii şi pionierii trebue să cucerească, unul câte unul, fiecare cuib de apărare din sistemul de poziţii adânc eşalonate. Câmpuri largi de mine, admirabil aranjate, îngreuiază înaintarea pe care şi focul artileriei duşmane încearcă să o oprească. O divizie germană simulează un atac peste Sivaş. O alta ocupă avantposturile, alcătuite din trei zone de şanţuri şi mine şi cari se întindeau dela şanţul anticar dela Sivaş până la Marea Neagră, aşadar constituiau o barieră pe toată lăţimea strâmtorii: şanţul anticar e cucerit. Inaintarea vijelioasă a trupelor germane nu poate fi oprită nici de mine marine, nici de minele nenumărate îngropate pretutindeni, nici de armele grele din zona a doua a avantposturilor, montate pe suporturi betonate, nici de cuiburile de apărare ale bateriilor de artilerie anti-aeriene. In ziua următoare regimentul H. ia cu asalt porţiunea cea mai îngustă a strâmtorii Perekop care constituia cheia Crimeii. Toate întăriturile de aici se sprijineau pe vechiul val al Tătarilor, lung de cca. 10 km., şi pe valea Tătarilor din faţa lui, care pe alocuri avea gropi de 9 metri pline cu apă. Perekopul e cucerit în aceeaşi zi de o altă divizie. După o luptă dârză, străpungerea poziţiilor puternice de apărare din strâmtoare a fost înfăptuită. Adversarul rezistă însă, încă pe podul dela Iu.; câţiva km. spre Sud. Concomitent cu luptele dela Marea de Azov el mai întreprinde câteva contraofensive violente. Aducerea în luptă a ultimelor rezerve determină oprirea acestui atac al maselor bolşevice. De acum pătrunderea în Crimeia este uşurată mult. Acum trebuesc aduse aici şi garda personală Adolf Hitler şi corpul vânătorilor de munte germani, ce se afla în marş spre Sud. Ordinele găsite trădau planul Sovietelor de a porni o mare ofenisvă dinspre Răsărit, susţinută de un atac din Sud, şi dinspre strâmtoarea dela Perekop, ca după înaintarea spre Berislavl, să nimicească trupele române şi germane. Un contraatac îndrăzneţ respinge duşmanul pretutindeni. Atacurile germane reuşesc să spargă sistemul puternic de întărituri dela Iu. Corpul de armată băgat în luptă trece deocamdată în apărare.

CUCERIREA CRIMEII

regătirile pentru atacul definitiv împotriva Crimeii sunt pe terminate. Lupta dela Marea Azovului s'a sfârşit victorioasă. Corpul de armată, de rezervă, compus din două divizii germane, a sosit la strâmtoare, după marşuri uriaşe, prin praf şi căldură caniculară. Trupe române le înlocuesc pe cele germane, rezerve noui sunt aduse.

La ora 5.40 începe atacul corpului de armată, sprijinit puternic de artileria românească şi germană. Duşmanul bolşevic se apără dârz pe poziţiile sale fortificate pe îndelete. Câmpuri largi de mine îl ocrotesc, iar o artilerie puternică şi o aviaţie superioară ca număr îl ajută. Infanteria germană şi română săvârşesc fapte supraomeneşti, în aceste zile, în lupte din cele mai crâncene. Contraatacurile duşmanului devin tot mai aprige, căci au fost aduse forţe proaspete dela Odesa. Cu toate acestea Iu. e cucerit şi se forţează trecerea peste fluviu. Aviaţia germană, slabă ca număr, îşi dobândeşte supremaţia aeriană, sub conducerea colonelului Mölders şi sprijineşte în mod excelent atacurile infanteriei şi ale pionerilor. Spre seara zilei următoare, puterea de rezistenţă a Sovietelor e sdruncinată. Trupele germane şi române trec în urmărirea inamicului. Adversarul bătut se retrage în două direcţii: spre Simferopol — Sevastopol şi Feodosia — Cherci. Ca unitate unică, motorizată, alcătuită îm mod deosebit, brigada Z. pătrunde spre Miazăzi. Incă în ziua următoare ocupă drumul Simferopol—Sevastopol, şi împiedică continuarea retragerii duşmane spre fortăreaţă. Tot în aceeaşi zi, un detaşament în recunoaştere ia portul Eupatoria, iar apoi vânătorii de care cuceresc prin asalt Simferopolul, capitala Crimeii.

O brigadă de cavalerie românească forţează trecerea peste Sivaş în luptele dela Gh. şi se ţine pe urmele duşmanului ce aşteptase. O divizie germană, înaintată mult spre Miazăzi, cucereşte Feodosia. Corpul de armată, într'un elan nestăvilit, sparge sistemul de poziţii dela strâmtoarea dinspre peninsula Cherci, sistem complex, construit după cele mai moderne principii. Ţinuturile sunt imense, iar dificultăţile de aprovizionare foarte mari. Colaborarea tenace şi plină de abnegaţie le învinge: rămânem pe urmele duşmanului. Ultima rezistenţa, disperată, a duşmanului cu mult superior, ca număr, e înfrântă: oraşul şi fortăreaţa Cherci sunt luate cu asalt. Duşmanul este izgonit şi din partea răsăriteană a peninsulei Crimeia.

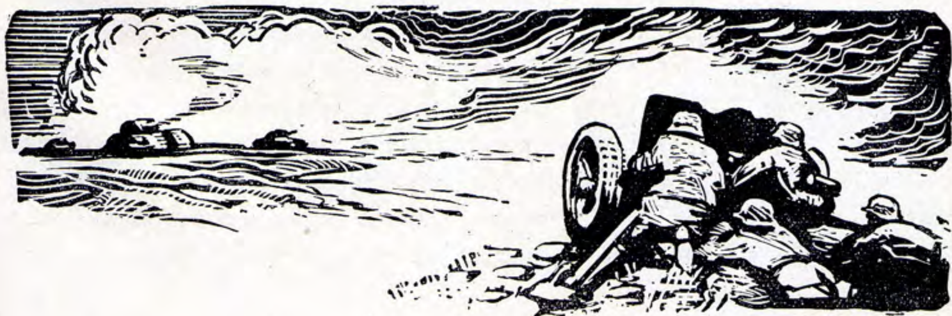
Deoarece în Apus a lipsit o unitate motorizată de o mare forţă combativă, nu s'a putut pătrunde în fortăreaţa Sevastopolului odată cu inamicul în retragere. Corpul de armată ce ataca s'a izbit de o apărare pregătită în părţile de Răsărit şi Miazănoapte ale fortăreţei. Corpul de armată respectiv nu poate să exploateze cu succes decisiv

slăbiciunea trecătoare a duşmanului, în Sud. Totuşi un regiment de infanterie reuşeşte printr'un atac îndrăzneţ să pună stăpânire pe fortul dela cota 212, la Răsărit de Balaclava.

Misiunea următoare ce le revenea trupelor germane şi române consta în pregătirea unui atac bine pus la punct asupra Sevastopolului. Toate forţele disponibile sunt concentrate. O divizie a parcurs prin noroiu şi frig, în marşuri forţate, distanţa dela Cherci la Sevastopol. Drumurile de peste munţii Iaila erau înzăpezite şi îngheţate. Oamenii şi caii şi-au depus ultima sforţare. Mai este adusă încă o divizie nouă. Zăpada, ploaia şi noroiul încetinesc mişcările şi pe câmpie şi fac să întârzie aprovizionarea. Restabilirea circulaţiei pe calea ferată dintre Jankoi — Simferopol, datorită muncii neobosite a pionierilor şi a Organizaţiei Todt, a însemnat o mare uşurare pentru aprovizionare. Caii cari trebuiau să transporte mai departe materialul adus, sunt însă la limita puterilor lor. In acelaş timp, adversarul îşi aduce întăriri peste mare. Atacul unui corp de armată începe împotriva fortăreţei. Cu toată rezistenţa îndârjită atacul câştigă teren încetul cu încetul. După lupte aspre, zile dearândul, divizia W. şi regimentul românesc rapid K. reuşesc să smulgă duşmanului partea cea mai nordică a fortăreţei între Kacea şi Valea Belbek. Insufleţit de un spirit combativ îndrăsneţ, corpul de armată pătrunde mai departe până la fortul Stalin. Puţinele avioane proprii, de sbor în picaj, sprijinesc întreprinderea cu multă abnegaţie. La Sud, un corp de armată smulge duşmanului printr'un atac parţial, înălţimi importante.

In preajma Crăciunului din 1941, duşmanul debarcă simultan trupe în mai multe locuri, pe peninsula Cherci. Diviziile de rezervă le resping şi le distrug prin atacuri coordonate; numai câteva părţi se salvează prin fuga în bărci. In zorii zilei următoare au loc noui debarcări de amândouă părţile Feodosiei; sprijinit de o puternică flotă de război, duşmanul pune stăpânire pe portul însuşi. In faţa ameninţării din spate, corpul de armată ce luptă aici ordonă, din proprie iniţiativă, evacuarea peninsulei Cherci.

Trupe române şi germane, disponibile, sunt aduse în mare grabă: totuşi ele nu pot să împiedice înaintarea duşmanului din spre Feodosia, spre Apus, Miazănoapte şi

Răsărit. Regimentul H. ce stătea în disponibilitate, împreună cu forţe libere ale unei divizii, precum şi unităţi româneşti, sunt trimise în luptă. După lupte grele, schimbătoare, reuşesc să oprească atacul duşman. Forţe sovietice noui sunt debarcate din Cherci la Feodosia. Alte unităţi pornesc în marş spre apus: mai multe părţi aparţinând a 6 divizii sunt fixate. Duşmanul proectează o operaţiune în stil foarte mare. Numeroasele debarcări de pe coastă, în colaborare cu trupele ieşite din fortăreaţa Sevastopolului şi cu cele pe care le-ar fi adus pe calea aerului în strâmtoarea Perekop, ar fi trebuit să distrugă toate trupele aliate din Crimeia. Sovietele ar fi dorit să ajungă, în acest fel, dela Sud, în spatele întregului front german din Răsărit.

Atacurile începute de trupele noastre în faţa Sevastopolului se găseau încă în curs. In partea nordică a fortăreţei se recoltaseră succese sensibile. Sovietele aruncă şi aici mereu trupe şi material nou în luptă. In nopţile întunecoase puteau să transporte tot felul de material pe mare până aici. Atacurile trupelor noastre ce luptau eroic în faţa Sevastopolului încetează spre începutul anului. Duşmanul trebuia să fie bătut mai întâi în Răsăritul peninsulei. Crimeia nu poate fi pierdută, iar planul inamicului trebue nimicit. Din nou o divizie parcurge acelaş drum pe care l-a mai făcut odată prin zăpadă şi ghiaţă, de data aceasta în sens invers, dela Sevastopol în direcţia Feodosiei.

In primele zile ale noului an 1942, noui forţe duşmane superioare debarcă la Eupatoria. Unităţi aduse în grabă, reuşesc, după lupte înverşunate de zile întregi, să-l nimicească pe inamic. Locotenent-colonelul v. B., comandantul temut de duşman al unei secţii de recunoaştere, cade în luptele de stradă, tocmai când câştigase victoria. Trupele noastre dela Feodosia şi cele depe frontul de încercuire dela Sevastopol, împuţinate cu două divizii resping toate atacurile inamice. Zilnic trebue să ne aşteptăm la noui debarcări ale duşmanului, deoarece frontul lung de o mie kilometri este menţinut cu forţe relativ slabe. Pentru conducere şi trupă sunt zile de încordare extremă şi de înalt entusiasm combativ.

Forţe germane şi române, slabe ca numär, după sforţări extraordinare pentru oameni şi cai, reuşesc să ajungă la Nordvest de Feodosia. Acest atac al unor divizii obosite împotriva unui

inamic superior ca număr, trebue să hotărască soarta Crimeii. Conducerea trebue să pretindă eforturi aproape supraomeneşti dela trupe.
Trupele germane şi române trec la atac. Intr'un elan îndrăsneţ sunt cucerite prin asalt, chiar în prima dimineaţă, două înălţimi ce domină la Nordvest Feodosia. Atacul fără răgaz al aviaţiei distruge portul. După lupte extrem de grele Feodosia este din nou, de data aceasta definitiv, în mâini germane. Duşmanul este, în mare parte, nimicit sau prizonier. Restul se retrage, bătut, spre Răsărit, peste poziţiile dela Parpaci. Intâiul mare pericol pentru Crimeia este înlăturat. Soldatul german şi-a dovedit din nou superioritatea sa uriaşă în faţa unor condiţii preliminarii defavorabile. 10.600 prizonieri, 132 tunuri, 54 tunuri anticar, 85 care de asalt, 332 mitraliere şi 81 aruncătoare de grenade au căzut în mâinile noastre. 6700 de bolşevici morţi zac pe câmpul de bătaie, peste 10.000 de răniţi bolşevici au fost transportaţi din Feodosia, potrivit mărturisirilor făcute de prizonieri.
Deoarece o urmărire a inamicului spre Cherci şi prin urmare o nimicire totală a sa nu era posibil de realizat cu aceleaşi forţe, s'a trecut pe poziţiile defensive de pe porţiunea cea mai îngustă a peninsulei. Pe un frig teribil s'a săpat în terenul îngheţat un sistem adânc de fortificaţii. Terenul de stepă, golaş, n'avea adăposturi de niciun fel. Aceleaşi trupe au rămas săptămâni dearândul în aer liber, fiindcă n'a fost posibilă o înlocuire a lor.
Din documentele capturate, din declaraţiile prizonierilor şi observaţiile aviaţiei, reieşea că duşmanul nu renunţase la recucerirea Crimeii. Peste strâmtoarea dela Cherci, care câtva timp fusese îngheţată, transportă fără încetare întăriri. Pe la mijlocul lunei Februarie, concentrase pe spaţiul îngust, pentru atac, trei armate cu 17 divizii de acoperire, trei divizii de vânători, o divizie de cavalerie şi patru brigăzi de blindate, trei brigăzi de marină şi trei brigăzi de acoperire, în faţa a două corpuri slabe germane şi româneşti. Se constată prezenţa a 90 de baterii duşmane. Aeroporturile peninsulei Cherci sunt extraordinar de pline. Se trimit întăriri şi spre Sevastopol. Duşmanul vrea ca de data aceasta să nimicească definitiv armata din Crimeia printr'un atac din două direcţii.
Intr'o dimineată spre sfârşitul lui Februarie masele bolşevice de pe amândouă fronturile trec la atac, după pregătiri puternice de artilerie. Pe frontul din Răsărit, două divizii germane, sprijinite de unităţi româneşti, resping toate atacurile în masă ale tancurilor şi ale infanteriei. Duşmanul are pierderi extraordinare. Totuşi, pe frontul nordic, din Cherci, o unitate românească trebue să se retragă din cauza forţelor strivitoare. Două zile mai târziu duşmanul ajunge în faţa K. Ultimele rezerve sunt aruncate în luptă. Inamicul ar putea să ajungă la calea ferată ceeace ar periclita enorm situaţia. Pe o ploaie torenţială şi pe drumuri desfundate se cer fapte extraordinare dela trupele unei divizii. In pofida noroiului şi a ploii, cota 25,3 este

recucerită printr'un contraatac. Totuşi duşmanul atacă din nou, pe tot frontul, în valuri de infanterie şi tancuri. Situaţia diviziilor de luptă, de pe frontul atât de mult înaintat spre Răsărit, ameninţat dinspre Nord, este deosebit de dificilă. Totuşi eroismul neegalat al trupelor germano-române respinge toate atacurile maselor. Un rol mare a jucat şi calea ferată, care rămâne singurul drum utilizabil pentru aprovizionare, sub grindina grenadelor duşmane, în regiunea aceasta cu căile desfundate.

Un contraatac întreprins de forţele proaspăt aduse ale unei divizii de tancuri, rămâne fără succesul scontat. După câteva zile de linişte, duşmanul începe încă odată atacurile în masă, cu tancuri şi infanterie, de data aceasta având ca obiectiv principal o divizie de vânători care înlocuise provizoriu o divizie de luptă. Dar ca şi până acum, toate atacurile, sprijinite de artilerie şi blindate sunt respinse. In faţa frontului se ridică munţi de cadavre şi nenumărate tancuri distruse. Puterea de atac a duşmanului pare deocamdată înfrântă. Această luptă l-a costat 4206 prizonieri, 6 tunuri, 471 tancuri, 97 mitraliere şi 19 aruncătoare de grenade, precum şi un număr colosal de pierderi de sânge.

In acelaş timp se desfăşurau la Sevastopol lupte grele de apărare. Duşmanul, care străpunsese într'un loc frontul, a fost luat prizonier sau nimicit. Frontul de încercuire româno-german, slab ca număr, se menţine în faţa tuturor nenumăratelor atacuri în masă ale bolşevicilor. Duşmanul a suferit pierderi mari şi aici. Pentru a doua oară pericolul ameninţător a fost înlăturat datorită luptei eroice a trupelor germano-române. Crimeia rămâne germană.

LUPTA DE PE PENINSULA CHERCI

Vine primăvara. Pe tot frontul german din Răsărit a fost o iarnă grea. Din ordinul Führerului trupele germane şi române concentrate în Crimeia trebue să ia cele dintâi ofensiva în noul an. Ele trebue să dovedească în faţa lumii întregi că forţa combativă a armatei germane este nemicşorată.

Chiar în timpul luptelor defensive începe pregătirea pentru acest atac. Din patrie sosesc cele mai moderne arme. O aviaţie puternică, înzestrată cu cele mai noui maşini, sub conducerea generalului de armată, baronul von Richthofen, se instalează pe aeroporturile Crimeei.

Corpul de atac, din Sud trece la atac, după grindina de foc a tuturor armelor. O poziţie adânc eşalonată şi bine construită, ocupată de inamicul, cu mult superior ca număr, e străpunsă. Măsurile abile de inducere în eroare, din zilele precedente au reuşit. Duşmanul aşteaptă atacul german dinspre Miazănoapte. Mai întâi el este cu toul surprins. Poziţia duşmană dela Parpaci este străpunsă chiar în ziua întâia. Infanteria

şi pionierii cuceresc întăritură după întăritură iar flancurile răzbat peste şanţurile anticar şi curăţă nenumărate câmpuri de mine. O întreprindere îndrăsneaţă cu bărci de asalt, dealungul coastei, ne duce în spatele duşmanului. In poziţia pe care duşmanul o socotise inexpungnabilă s'a făcut o spărtură.
In zorii zilei următoare, brigada rapidă G. poate fi trimisă în urmărirea duşmanului spre Răsărit. Divizia de tancuri şi divizia de vânători sunt îndreptate spre Nord, către Marea de Azov, spre a încercui adversarul. Spre seară, însă, începe ploaia care imobilizează aproape toate mişcările. Cu toate acestea, în colaborare cu un corp de armată român şi cu unul german, care atacă deasemenea acum, ele încercuesc părţi puternice ale diviziilor duşmane, la Ak Monai şi le distrug sau le iau prizoniere. Câteva resturi reuşesc să scape spre Răsărit, deoarece ploaia şi noroiul zădărniciseră o încercuire totală.
Toate forţele devenite libere sunt trimise înurmărire spre Răsărit. Drumurile s'au svântat din nou. Brigada G. a răzbătut peste valul Tătarilor, ultima poziţie de apărare în faţa Cherciului, chiar în dimineaţa zilei următoare. Incercarea de a menţine această poziţie mai departe spre Nord, e zădărnicită. Cinci zile mai târziu, pe la jurmălui Maiu, vârfurile coloanelor de atac ating coasta răsăriteană a peninsulei. După luptele grele pentru înălţimile din nordul şi apusul oraşului, Cherciul e cucerit în aceeaşi zi. Resturile inamicului bătut se refugiază în regiunea extremă de Răsărit a peninsulei, în jurul localităţii fortificate J., unde speră zadarnic că vor fi transportate pe vase şi de aceea se apără desnădăjduite până la ultimul glonte. Patru zile mai târziu rezistenţa fanatică împinsă până la extrem, a bolşevicilor, e înfrântă. Cete mari de bolşevici umiliţi trec în prizonierat peste munţii de cadavre ale celor căzuţi. Stalin a pierdut trei armate de ofensivă şi cantităţi uriaşe de material de război. Numai resturi fără importanţă au putut fi trecute pe ţărmul de dincolo al peninsulei Taman. Au fost făcuţi 169.300 de prizonieri şi au fost capturate 906 tunuri, 294 tancuri, 1.500 mitraliere, 283 tunuri anticar şi 131 tunuri antiaeriene.
Fanfarele victoriei din Răsărit răsună pentru prima oară în acest an, în văzduh. Poporul german şi lumea toată le ascultă. Victoria aceasta uriaşă a fost rezultatul camaraderiei credincioasă de arme germano-română şi la ea a contribuit corpul de aviatori a lui von Richthofen. Armata germană e gata să dea din nou lovituri nimicitoare.

CUCERIREA FORTĂREŢEI SEVASTOPOL

Ultimul şi cel mai puternic bastion al bolşevicilor este Sevastopolul. Inconjurat de stânci şi stufişuri fără drumuri, fortificat cu cele mai moderne poziţii de beton şi tranşee, înarmat cu tunuri puternice, duşmanul îl consideră drept inexpugnabil.

De săptămâni se scurg unul după altul, trenurile cu muniţii şi tunuri noui, încoace. Führerul trimite şi aici armele care sunt în stare să înfrângă o astfel de fortăreaţă. Diviziile germano-române, devenite libere la Cherci, se îndreaptă în marşuri forţate spre Apus.

In revărsarea zorilor, pe la începutul lui Iunie, începe focul puternic al artileriei şi aviaţiei germane. Cinci zile dearândul sunt bombardate adăposturile întărite şi poziţiile artileriei. In zorii zilei, după uraganul de foc al armelor de tot felul, infanteria şi pionierii trec la asalt. Atacul principal e îndreptat mai întâi, de către corpul de armată de rezervă, împotriva părţii nordice a fortăreţei. Cu toată pregătirea de foc făcută mai înainte, duşmanul opune o rezistenţă înverşunată. Ascuns în găurile adânci şi înguste ale stâncilor nu poate fi scos din luptă decât dacă e lovit în plin. Atacantul este întâmpinat de o grindină de foc, provenind în special din aruncătoarele de grenade, bine instalate, şi de o puternică artilerie. Tufişurile îl ascund atât de bine pe inamic, încât e aproape cu neputinţă să conduci focul artileriei după observaţii. In afară de aceasta, duşmanul e de o hotărâre neclintită. Şi cu toate acestea, inamicul pierde poziţie după poziţie, în lupta corp la corp susţinută de tunuri de asalt şi tancuri. Pătrunderea în frontul inamic e înfăptuită chiar în primele zile. Adversarul încearcă să contraatace disperat. Intăriri noui îi sosesc pe mare, dar datorită activităţii neobosite a unor slabe forţe maritime germano-italiene şi a puternicei aviaţii, aceste întăriri ajung în cantitate destul de mică, la destinaţie. Zilele, următoare, pe o căldură de cuptor, (plus 42 grade C la umbră) vârful atacului pătrunde, după lupte dârze, tot mai adânc în interiorul fortăreţei.

Corpul din Sudul fortăreţei şi aripa stângă a corpului românesc de vânători de munte, încep de asemenea atacul. Lupta se dă aici, pe terenul foarte stâncos, mai dârză decât oricând. Cuiburile de rezistenţă inamică sunt distruse unul câte unul, numai cu ajutorul celui mai precis foc de artilerie şi aviaţie. Kanary cade. Secţia B. de ciclişti pătrunde în urma unui

atac îndrăsneţ până pe culmea Adlershöhe. Divizia română de munte cucereşte, după lupte grele Nordnase şi Zuckerhut.

Lupta se dă acum pe tot cuprinsul fortăreţei. Infanteria trece la asalt, neobosită, prin praf şi zăduf. Escadrilele de aviaţie ale generalului de armată von Richthofen bombardează fără răgaz. Artileria, aruncătorii de ceaţă şi artileria antiaeriană sprijinesc lupta cu o grindină de grenade.

La Nord sunt luate forturile foarte întărite şi apărate crâncen: forturile Stalin, Siberia, Volga, Maxim Gorki, precum şi cel mai puternic GPU, bateria Şiscowo, şi fortul Nord cad unul după altul. După lupta cruntă pentru cavernele dela marginea nordică a golfului Sewernaia, e atinsă toată lăţimea golfului. Oraşul şi portul Sevastopol sunt în raza de atac.

Pe porţiunea răsăriteană a frontului de încercuire, trupele române şi germane cuceresc în luptele grele de pădure, culmea dela Gaitani. O divizie germană şi aripa corpului românesc de vânători pătrund dela Sud pe culmea dela Nowo-Şuli. Valea Ciornaia e atinsă pe tot frontul şi e trecută prin surprindere de către aripa stângă a diviziei germane ce lupta acolo.

Trupe germane şi române trec în atacul decisiv împotriva centurei interne a fortăreţei. In revărsatul zorilor, divizia W. şi părţi din divizia T. trec peste golful Sewernaia, cu bărci rapide într'un elan îndrăsneţ. Un corp de armată german cucereşte culmea dominantă Sapun, după un foc scurt şi nimicitor. Adversarul este surprins, forţa sa de rezistenţă este înfrântă. Nici măcar revolverele comisarilor nu mai pot opri catastrofa. Câteva cuiburi duşmane se mai apără dârz, în deosebi cuibul din stânca Inkermann şi Cimitirul englezesc. Intr'un elan ofensiv irezistibil, trupele germane şi române, pătrund, spre sfârşitul lui Iunie în oraş. Pe «Panorama» ce domină întreg oraşul, se înălţă la 1 Iulie ora 13, 30 drapelele germane şi române. Resturile armatei bătute se refugiază pe peninsula Kersonesului. Intocmai ca la Cherci, bolşevicii depun şi aici o rezistenţă înverşunată până la distrugerea sau luarea lor ca prizonieri. Comandantul suprem duşman, de acolo, generalul Petrow, scapă aproape singur cu ajutorul unui submarin, după ce a predat comanda locţiitorului său. 95.600 prizonieri

iau drumul spre lagărele germane. Au fost capturate: 764 tunuri, 26 tancuri, 820 mitraliere, 758 aruncătoare de grenade 86 tunuri anticar şi 69 tunuri antiaeriene. Au fost cucerite, în luptele de o dârzenie nemaiîntâlnită în tot timpul războiului, 3097 adăposturi fortificate. Pionierii au curăţit peste 120.000 de mine.

Ultimul bastion bolşevic din Crimeia, cea mai puternică fortăreaţă maritimă şi terestră a căzut după 25 de zile. Spiritul combativ al infanteriei germane şi române, spirit veşnic activ, ajutat de cele mai moderne arme, a realizat ceeace duşmanul socotea că va fi imposibil. Poporul german şi român, unite în camaraderie de arme credincioasă, sunt pline de recunoştinţă mândră faţă de soldaţii lor.

INCHEIEREA CAMPANIEI

După un an de lupte din cele mai aspre, armatele germane şi române şi-au împlinit misiunea încredinţată lor de către Führer. Recunoscând înfăptuirile uriaşe, Führerul l-a înaintat pe generalul de armată von Manstein, la gradul de feldmareşal şi a conferit tuturor luptătorilor din Crimeia, germani sau români, «Medalia Crimeii».

Camaraderia de arme germano-română a recoltat succese uriaşe. Duşmanul a pierdut peste 500.000 prizonieri, 2700 tunuri şi 1700 care blindate. De învins au fost şi clipe din cele mai grele. Cel ce a biruit a fost spiritul: spiritul conducerii germane, care, în jocul schimbător al situaţiei, niciodată n'a fost confuz şi neajutorat; el a condus dinamic şi a învins prin tenacitate crizele şi loviturile. Deasemenea spiritul soldatului, suflet lângă suflet cu ofiţerii săi: el a ştiut pentru ce luptă şi combătând ca un maestru şi-a împlinit toate misiunile grele pe cari conducerea i le-a încredinţat cu inima strânsă. Nu cuvintele, ci feţele pe cari le-a creeat lupta, exprimă forţa şi curajul infanteristului şi pionierului în grindina de foc, în căldura caniculară şi în ger, în sete şi oboseală. A învins deasemenea spiritul camaraderiei de arme germano-română, care nu poate fi sdruncinat de nimic, ci din contră, a eşit din luptele schimbătoare, purificat şi întărit şi a crescut în credinţa puternică în viitorul mare al celor două popoare, cari în războiul comun împotriva adversarului bolşevic au mers, în camaraderie credincioasă, din victorie în victorie.

«Voi aţi împlinit orice speranţă, chiar şi cea mai îndrăzneaţă pe care eu mi-am pus-o în voi. Sunt mândru de voi», au fost cuvintele pe cari Feldmareşalul von Manstein le-a adresat trupelor germane şi române ce-au luptat sub comanda sa supremă.

TRECEREA PRUTULUI

Ofițeri germani și români discută situația pe frontul Moldovei.

Artileria germană deschide focul contra sovietelor în Iulie 1941.

La dreapta: Lupta pentru Basarabia a început.

Infanteria română la Prut.

O haltă de ajustare în timpul înaintării spre Prut.

Câmpuri de mine puse pentru oprirea înaintării.

Pentru Ştefăneşti, pe Prut, s'au dat lupte crâncene.

Cavaleria trece Prutul

Bolşevicii ies din găurile lor

Pod de pontoane peste Prut

BASARABIA DEVINE DIN NOU LIBERĂ

Peisaj basarabean

Soldaţi la puţ

IN TIMPUL ÎNAINTĂRII

PRIN BASARABIA

Populaţia basarabeană la construirea drumurilor

Tot înainte, pe drumuri basarabene

Halte în timpul marşului

Artilerie de câmp şi antitanc pe poziţie

Infanteria germană porneşte la atac prin şesul fără arbori, al Basarabiei

Dintr'o porumbişte porneşte atacul românesc

Lupte crâncene s'au dat pentru cucerirea orașului Bălți.

Orașul Bălți a fost distrus de bolșevici.

Un avion cu patru motoare doborît de Români deasupra orașului Bălți.

Casele sunt scotocite.

Desrobitoarele trupe germane şi române sunt salutate de populaţie.

Populaţia basarabeană oferă sare şi pâine şi ...

... repede se stabilesc relaţii de prietenie cu desrobitorii.

Tipuri basarabene.

O tabără pentru internarea evreilor.

Stânga: Refugiaţii basarabeni se reîntorc.

Căzuţi pentru desrobirea Basarabiei.
Jos: O coloană de muniţii în marş prin Basarabia.

Mareşalul Antonescu pe frontul Basarabiei în Iulie 1941.

Un lan de porumb este curăţit de sovietici.

Treizeci de tancuri sovietice distruse în Basarabia.

Reaprovizionarea pe drumurile desfundate ale Basarabiei, în regiunea Soroca.

Lupte de stradă în localitatea Unguri, pe Nistru.

Nistrul a fost atins.

Generalul de armată Ritter von Schobert şi Mareşalul Antonescu
discută situaţia în Iulie 1941.

...nainaintare
...e Chişinău.

La stânga şi la dreapta: Chişinăul este atacat.

Un post de transmisiune fără fir în faţa Chişinăului.

Kischinew

La stânga şi la dreapta:
Lupte de stradă în Chişinău.

Infanteria germană pătrunde în Chişinău.

Vizită înaltă: M. S. Regele României şi Mareşalul Antonescu într'un spital militar românesc.
Jos: Chişinăul, capitala Basarabiei, după ocupare, în Iulie 1941.

LUPTE CRÂNCENE LA TRECEREA NISTRULUI

Paza la Nistru, la Soroca.

Priveliştea oraşului Soroca.

La stânga: Oraşul Moghilău pe Nistrul de mijloc, este atins.

Trecerea Nistrului.

Cursul superior al Nistrului, văzut de pe înălţimea dela Caterinovca (10 km sudest Moghilău-

la Unguri.

Podolsc). La jumătatea pantei (de ex. litera E) au fost construite cazemate pe versantul abrupt.

Trecerea Nistrului la Unguri.

La stânga: Nistrul la Soroca.

Baza de plecare la atac peste Nistru.

LUPTA PENTRU STRĂPUNGEREA LINIILOR FORTIFICATE ESTE ÎN CURS

Aatc asupra cazematelor.

Un cuib de mitraliere, camuflat în pădure trebue nimicit

Trecerea Nistrului cu bărci de asalt

9340

Forţarea trecerii Nistrului ... Iulie 1941

La stânga: în bărci de cauciuc peste râu

Pontonul în funcţiune. — Jos: bărci româneşti, gata pentru construcţia podului dela Moghilău

Vitejia dovedită în timpul luptelor dârze pentru trecerea Nistrului e răsplătită. Generalul Kortzfleisch acordă «Cruci de fier»

Difuzarea unui comunicat special

Indicatoare pentru motociclişti

Ultimul salut dat camarazilor căzuţi

MAI DEPARTE, VICTORIOȘI, PRIN UCRAINA

Lt-col. de Boddien discută situaţia strategică în faţa Baltei

Inaintarea în dircţia Balta

Un post de observaţie în faţa oraşului Balta. —
Jos: călărind seara prin întinsurile nesfârşite ale stepei ucrainiene

Cu toată căldura şi praful imens, drumul este, pentru noi, mereu spre răsărit, pentru populaţie spre apus

«Stuka» au bombardat, cu succes, gara Mardarovska (pe linia Odesa-Balta)

Artileria uşoară, antiaeriană, a unei avangărzi intervine în luptele terestre

Un detaşament de avangardă deschide lupta pentru Waterloo, o colonie germană din Ucraina de Sud

Colonelul de Ch. observă prin periscop mersul luptelor regimentului său

Satul a fost cucerit: primele elemente ale infanteriei se opresc

Ingrijirea exemplară, dată răniţilor. — Jos: împotmoliţi în noroiul Ucrainei

Repaus binemeritat, după zilele grele de luptă. Camaradului cal îi este sete

Vitele ascunse sunt readuse imediat după pătrunderea trupelor germane în sat

Copiii sunt aduşi la botez

Munca paşnică a câmpului reîncepe

Bucătăria de campanie începe lucrul: grămezi mari de lemne sunt aduse, pentru a putea coace zilnic, în 10 cuptoare, 10.000 de pâini

Moştenire ereditară germană: o blondină cu ochi albaştri din colonia germană Worms (Ucraina sudică)

TRUPE ITALIENE ÎN ARMATA NOASTRĂ

Corpul expediţionar italian în marş spre front

Paradă în faţa comandamentului corpului expediţionar, generalul M.

CUCERIREA ODESEI ȘI A OCEACOVULUI

Paza liniei ferate Chişinău — Odesa

Artilerie grea trece pe poziţie în faţa Odesei

Un post de observaţie dirijează focul asupra Odesei

Mareşalul Antonescu şi generalul de brigadă H. discută situaţia de pe frontul răsăritean

Trupe române în fața Odesei

Odesa a fost cucerită, trupele pătrund în oraș

Baricade în Odesa

Populaţia Odesei la serviciul divin de mulţumire

Portul Odesa după bombardare

Inundaţie în cartierul portului Odesa

Fortăreaţa Oceacov de pe coasta Mării Negre a fost cucerită

La Oceacov a căzut în mâinile noastre o baterie de coastă sovietică

Pază la Oceacov

La dreapta: principalul, cu[...]
ţenie pentru om, cal şi căr[...]

Marina română păzeşte coasta Mării Negre

SPRE BUG ȘI NIPRU

In aşteptarea unui contraatac rusesc, în faţa Nicolaievului

Blindate germane pătrund în oraş

După retragerea Sovietelor au rămas numeroase tractoare

Un crucişetor de 10.000 tone în şantierul naval dela Nicolaiev

Unităţi de asalt curăţă de partizani teritoriul dela revărsarea Niprului la Cherson

Terenul mlăştinos al Niprului, la Berislavl

opune cele mai mari greutăţi la trecere

Prizonieri ucrainieni eliberaţi. „Trăiască Führerul" este expresia bucuriei lor, mai înainte de a apuca drumul casei. — Jos: Berislavl, pe Nipru, e atins de vârful unei divizii

Trecerea pe la Berislavl are loc în urma luptelor

Trecerea fluviului cu bărcile

Pază în timpul construirii podului

INAINTAREA
SPRE MAREA DE AZOV

DIN NOU SE CONTINUĂ MARŞUL

Coloanele se înşiruesc prin stepa nogaică, spre răsărit

O divizie germană a mers pe jos peste 4.000 km. (Septembrie 1941.) — Jos: care de asalt înaintează

Stopa nogaică, pustie, fără pomi, un teren neobişnuit pentru vânătorii de munte. Fiecare se bucură de vizita neaşteptată a generalului

Populaţia fuge din zona de luptă, peste întinderea nesfârşită a stepei nogaice

Căpiţele ard, incendiate de aviaţie inamică

Calea ferată spre Melitopol e minată

Sanţul anticar dela Melitopol este netezit de pionieri

Poziţii bolşevice cucerite în faţa Melitopolului

Teren puternic minat în fața Melitopolului

Baricăzi pe străzile Melitopolului

Populația la jaf

Tun român anti-
tanc, la lucru

Trupe germane și române gata pentru trecerea Donețului

Trecerea Donețului pe un pod construit de pionieri

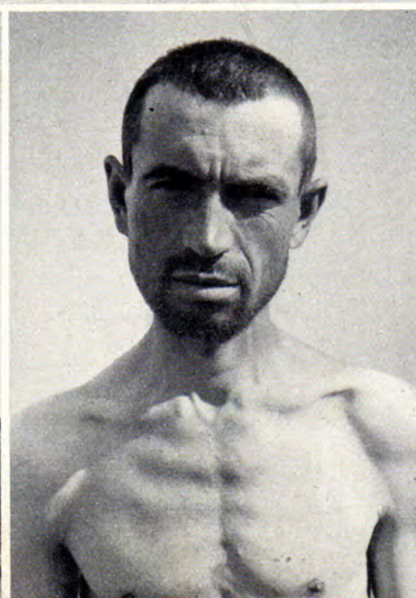
Portul Berdiansk la Marea Azovului

Soldaţi români decoraţi cu Crucea de fier, după lupte

DUŞMANII NOŞTRI

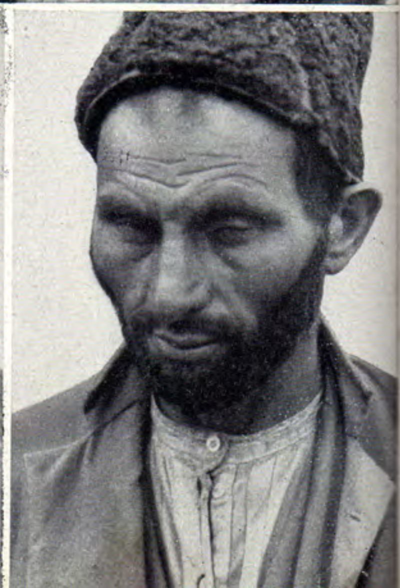

GENERALUL DE ARMATĂ CAVALERUL DE SCHOBERT A CĂZUT

Feldmareşalul de Brauchitsch şi generalul de armată cavaler de Schobert pe aeroportul dela Bălţi. Iulie 1941

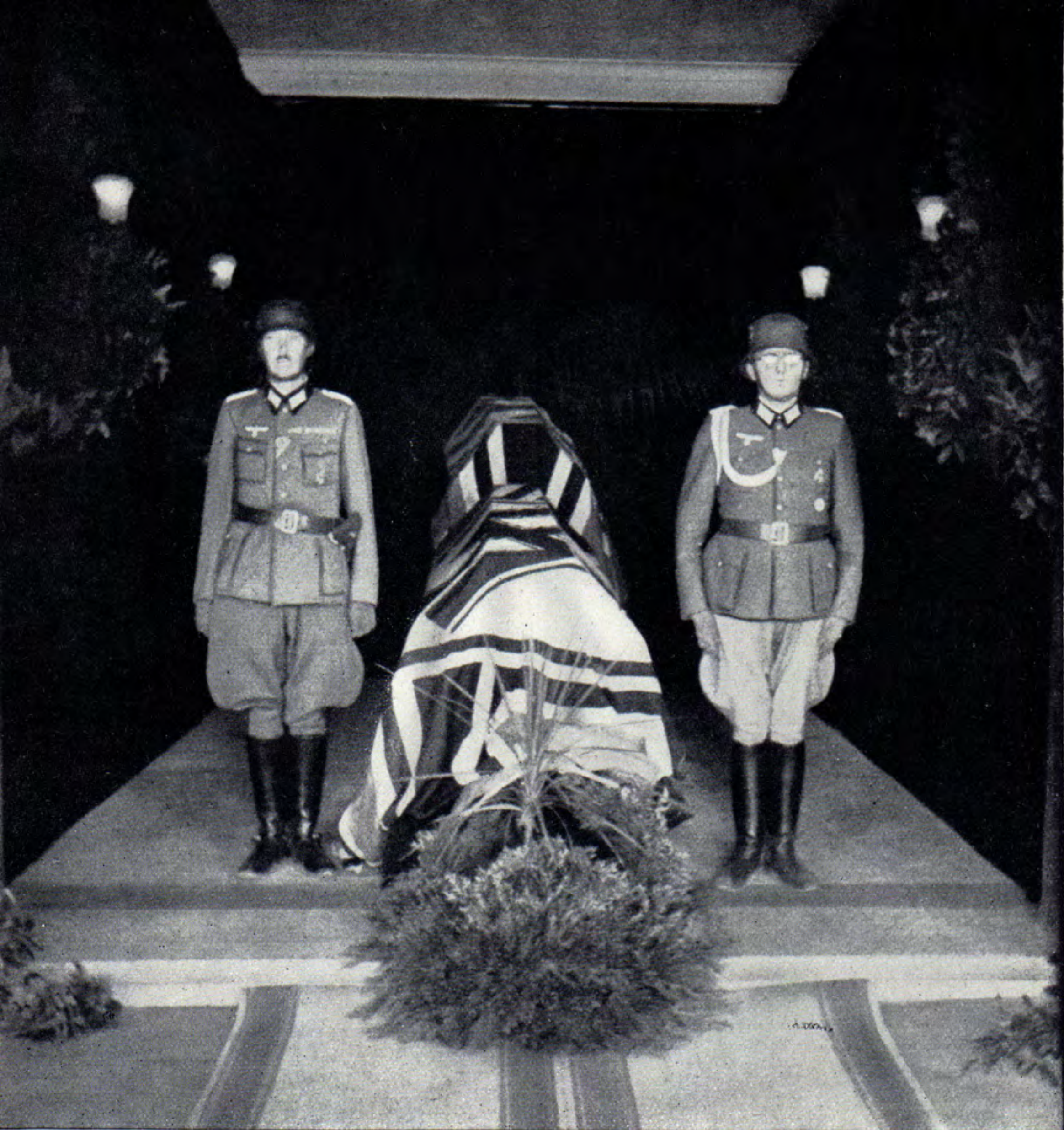
Generalul de armată cavaler de Schobert discută situaţia cu generalul K. Iulie 1941

Generalul de armată cavaler de Schobert a fost decorat de către mareşalul Antonescu cu ordinul «Mihai Viteazul»

Generalul de armată cavaler de Schobert şi feldmareşalul de Brauchitsch la o discuţie a Statului Major la Nicolaiev. Septembrie 1941

Generalul de armată cavaler de Schobert şi pilotul său decolează pentru ultima dată, la 12 Septembrie 1941

Ofiţeri în garda de onoare la catafalcul celui căzut

Mareşalul Antonescu şi feldmareşalul de Brauchitsch au sosi la funeraliile celu căzut, la Nicolaiev

Adunaţi pentru ult mul salut

Ultimul salut al Führerului pentru încercatul său general de armată

In cimitirul de onoare din Nicolaiev

LUPTA PENTRU CRIMEEA ÎNCEPE

BĂTĂLIA DE STRĂPUNGERE DELA PERECOP ȘI IUȘUN

La dreapta: Infanteria atacă Armianskul

Rețele de sârmă ghimpată, mine și obstacole de fier menite să oprească înaintarea

La dreapta: pregătire pentru atacul cotelor 9,3 și 7,3

Vechiul şanţ al tătarilor un nou obstacol pentru carele de luptă

Şanţul anticar oferă şi trupelor noastre un adăpost împotriva focului vrăşmaş

La dreapta:
ţul anticar
depăşit:
turile sunt
cu asalt

Un pod improvizat peste şanţul anticar face posibilă aprovizionarea. Jos: Prin şanţul tătarilor trece un drum făcut de pionieri

Tunuri de asalt străpung fortificaţiile dela Perecop

Inaintarea dealungul lacurilor sărate dela Krasin-Perecop

La dreapta: terenul neted, fără acoperiri, impune construirea unor adăposturi adânci. Căruţele, caii, oamenii se adună în subterane

Obuziere grele de câmp împotriva poziţiilor duşmane dela Iuşun

Avangardă a infanteriei în faţa Armianskului

Coloana prizonierilor dela Perecop-Iuşun este fără sfârşit

Martori muţi ai bătăliei dela Armiansk

Lupta de case la Armiansk

Tunuri antiaeriene capturate la Perecop

Dealungul drumului victoriei

La dreapta: pe drumul cel mai scurt spre patrie

Cimitirul eroilor dela Armiansk. Jos: aprovizionarea din nou în marş

PRIN STEPĂ, SPRE SUD

Călare spre sud, prin stepa Crimeii

Inaintarea nu cunoaşte nici piedici, nici ezitări

Cai în adăpost, spre a-i feri câtuşi de puţin, de schijele bombelor şi al grenadelor

Motociclistul de legătură în luptă cu noroiul rusesc

Şi maşina comandantului se poate împotmoli

Vehiculele unităţilor de avangardă înaintează mai departe: se apropie munţii Iaila

Trăgătorii motociclişti ai detaşamentului de avangardă sunt atacaţi. Descălecarea şi deschiderea focului constitue o singură mişcare

Porţii suplimentare

O porţie delicioasă

Vânătoare mare după animale mici

Ziarul aduce noutăţi şi pentru fraţii de arme

Se transmite comunicatul militar

Simferopolul e atins şi cucerit repede

Populaţia din Simferopol aşteaptă ediţia rusească şi tătară a ziarelor.
Jos: populaţia ascultă comunicatul militar în limba rusă şi tătărască.

Mizeria cartierelor bolşevice din Crimeea. Paradisul sovietic

PRIN MUNȚII IAILA SPRE COASTA DE SUD

Inaintarea e anevoioasă, prin munţi

Intr'o trecătoare a munţilor Iaila

Culmea trecătorii e depăşită şi se zăreşte Marea Neagră

Crăciunul la Bahcisarai

Viscolul rece vâjâie prin Crimeia şi îngreuiază trimiterea proviziilor spre coastă

Românii în luptele de iarnă, din munţii Iaila

Avangarda a ajuns la Ialta

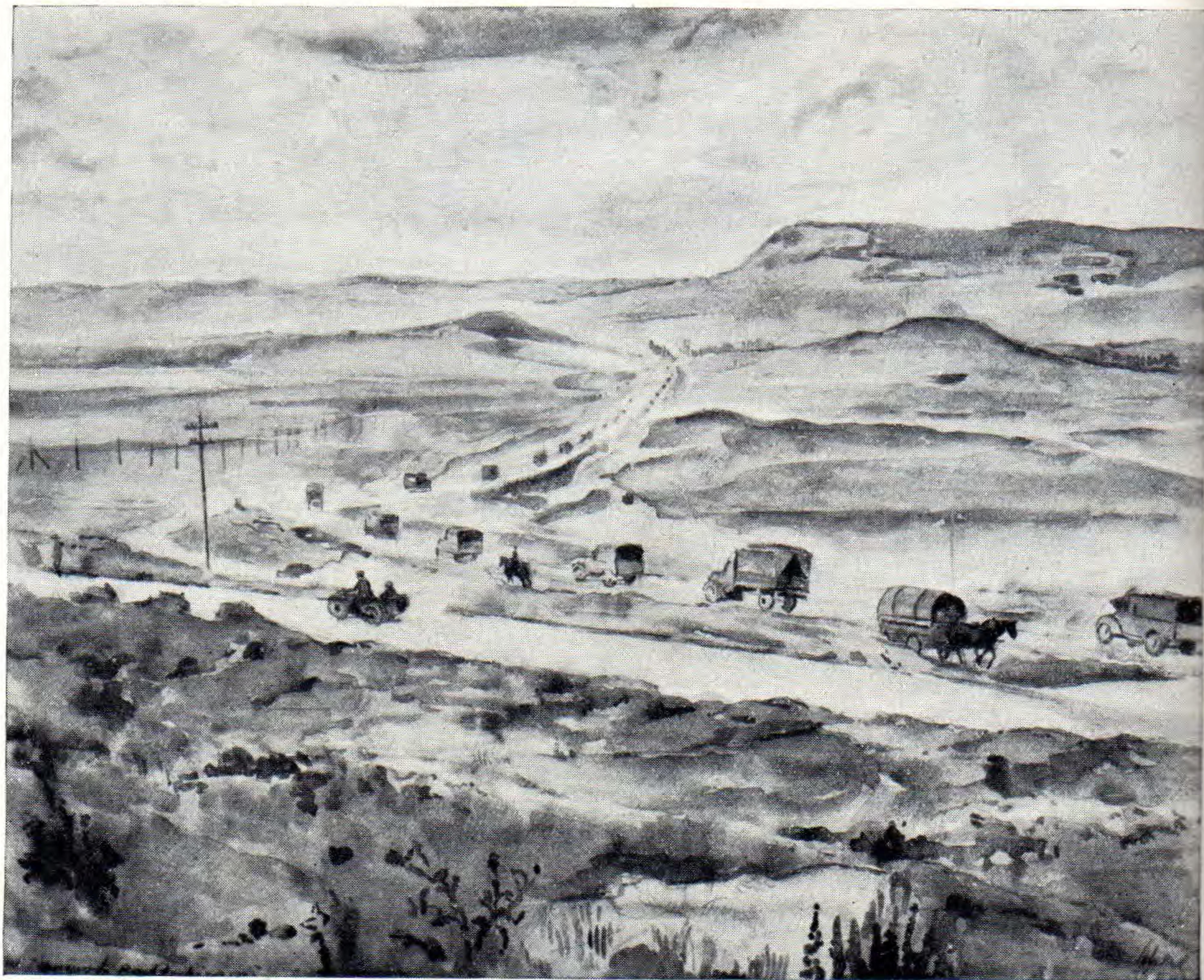

De pază în munţi

La dreapta: priveliște spre Ialta

Coloane în marş spre Bahcisarai

La depozitul de muniţii din Simferopol domneşte mare activitate

IN LUPTĂ PENTRU FEODOSIA

Infanteria gata de atac asupra Feodosiei

In lupta pentru orașul Feodosia

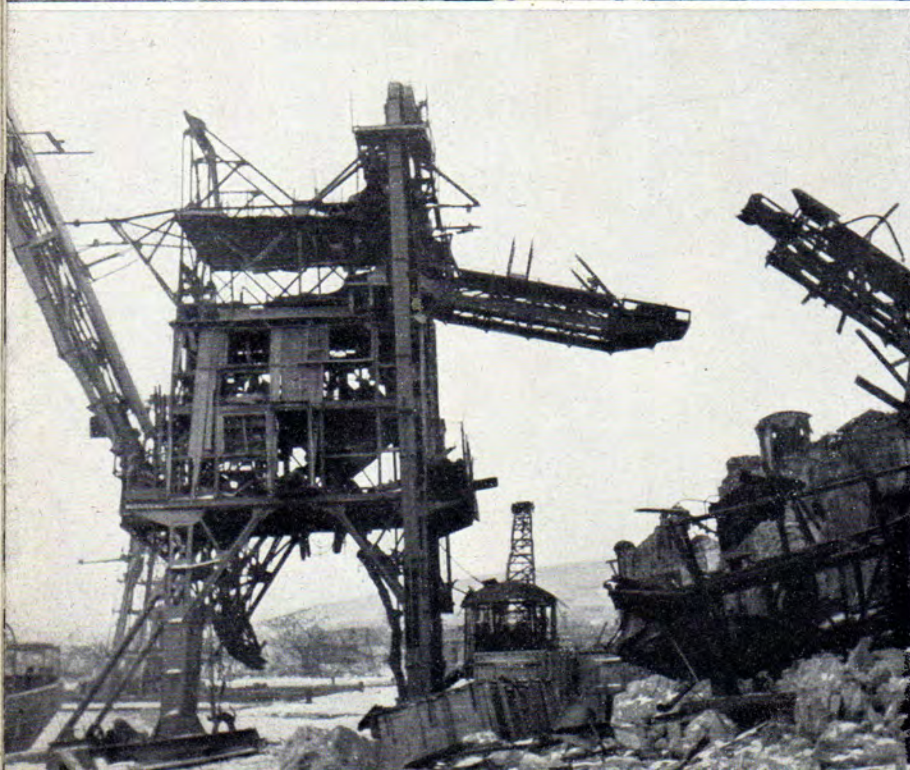

Așa a fost nimicit corpul sovietic debarcat în Feodosia

La dreapta: infanteria noastră curăță orașul Feodosia cucerit din nou

Efectul bombardamentului făcut de „Stuka“ în portul Feodosia

La dreapta: indicatoarele au cuvântul. Şoseaua din munţi ce duce spre Feodosia e bine înzestrată cu indicatoare

Wenn sich Partisanen
regen-
versäume nicht
sie umzulegen

Schon' das Materia
sonst ist das Fahren eine Qu

Brems' hier
zur rechten Zeit
der Weg
ins Lazarett ist weit!

Abstand
einhalten

Cimitirul eroilor unei divizii, la Starykrim

Flori pentru camarazii căzuţi

PĂTRUNDEREA SPRE CHERCI

Câmpul de bătaie al poziţiilor dela Parpaci
Drumurile parcurse de carele de asalt

Atacul asupra Cherciului

La stânga: luptători din armata Crimeii

E timpul să fie indicată artileriei noastre, prin semnale luminoase, linia cea mai înaintată

Portul Cherci sub focul artileriei germane și române

Fortul Cherci e atacat

Uzinele dela Cherci au fost mult timp cuiburi de rezistență ale adversarului îndârjit

Avangarda germană a pătruns în oraş şi l-a cucerit, venind dinspre templul antic, cu coloane, de pe muntele Mithridates

Drumul retragerii sovietice, pe coasta Mării de Azov la nord de Nasyr

Se ia interogatoriul unei prizoniere sovietice

Aprovizionarea pe drumurile rele, îngheţate

Mareşalul Antonescu vizitează trupele române şi germane la Cherci

Au ales între prizonierat şi moarte

Infrângerea dela Cherci se poate compara cu a Englezilor la Dunkerque

LUPTA ÎMPOTRIVA BANDELOR

Post de observaţie cu ocazia unei urmări a bandelor, în împrejurimile dela Ceatir-Dagh din munţii Iaila

Lt.-colonelul român discută situaţia cu căpetenia tătarilor

Punctul de sprijin al bandelor dela Iapalah a fost curăţit

In adăpostul bandelor dela Jaman-Taş erau 20 de oameni şi 2 mitraliere

SEVASTOPOL

Sevastopolul văzut dela Nord.
Jos: discutarea situaţiei de pe frontul de încercuire dela Sevastopol

In peşterele şi văgăunele munţilor Iaila au fost instalate depozite de muniţii

Soldaţi români în marş spre Sevastopol

Discutarea situaţiei în apropierea Sevastopolului

Bombe asupra Sevastopolului

In aceste găuri şi-a petrecut infanteria iarna, în faţa Sevastopolului

Discutarea situației în Statul Major al unei divizii

Bombele au atins țintele

Soldații cari aduc de mâncare în fortul Balaclava caută adăpost de grenade

Vânători de munte români atacă întărituri sovietice

Poziţii sovietice, bine fortificate, la Şuli, în faţa Sevastopolului

Comandantul suprem inspectează cele mai înaintate linii ale Românilor

Tranşeea morţii — Focul german din flanc s'a revărsat pe o lungime de 500 m

Tranşee fortificate şi bastioane în fortul cucerit Balaclava

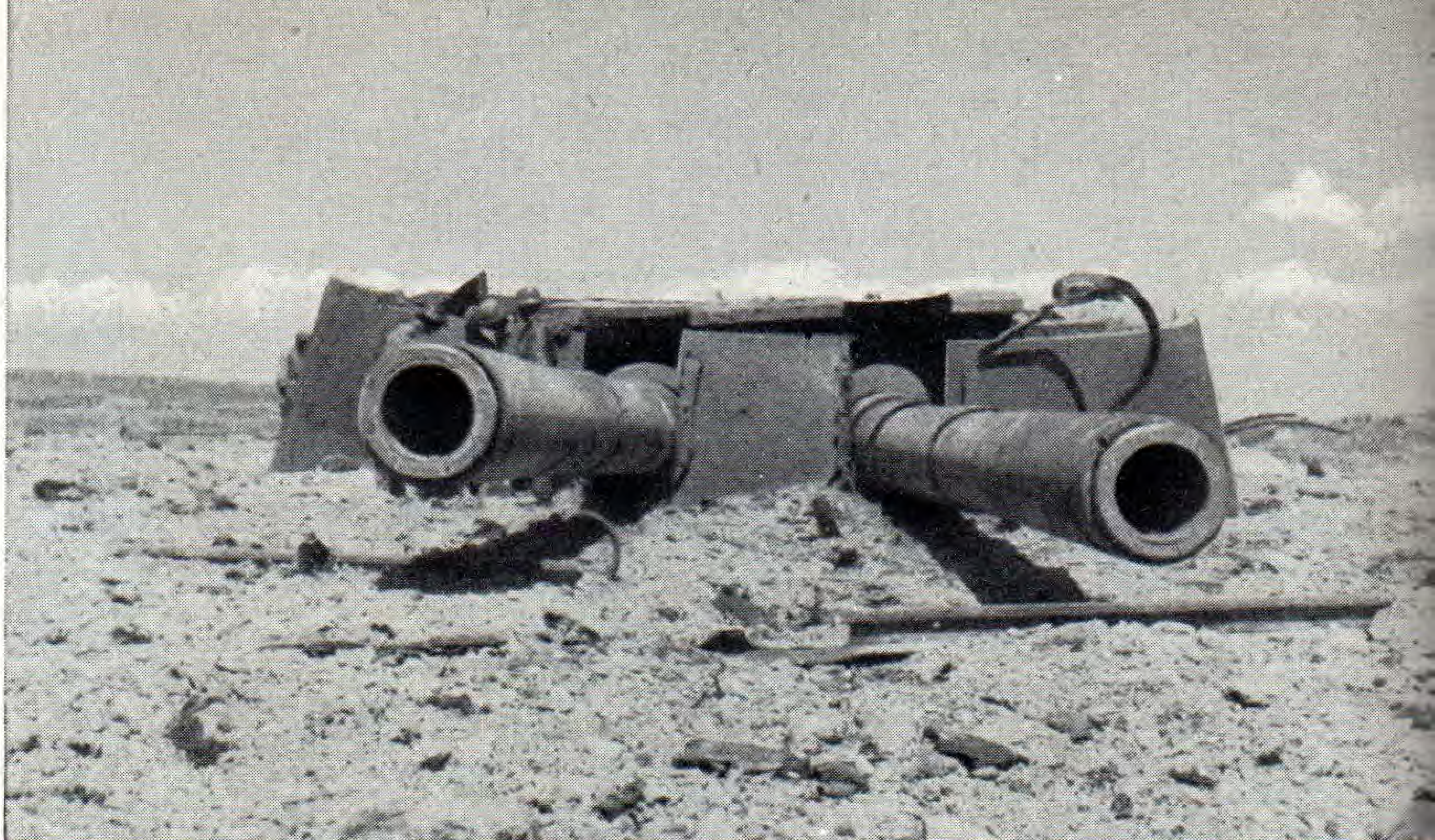

Portul Balaclava

Generalul de armată de Richthofen discută cu Mareşalul Antonescu situaţia aeriană

In timpul luptei pentru Sevastopol

Fortul Maxim Gorki I. Turnuri cu guri de foc de 30,5 cm

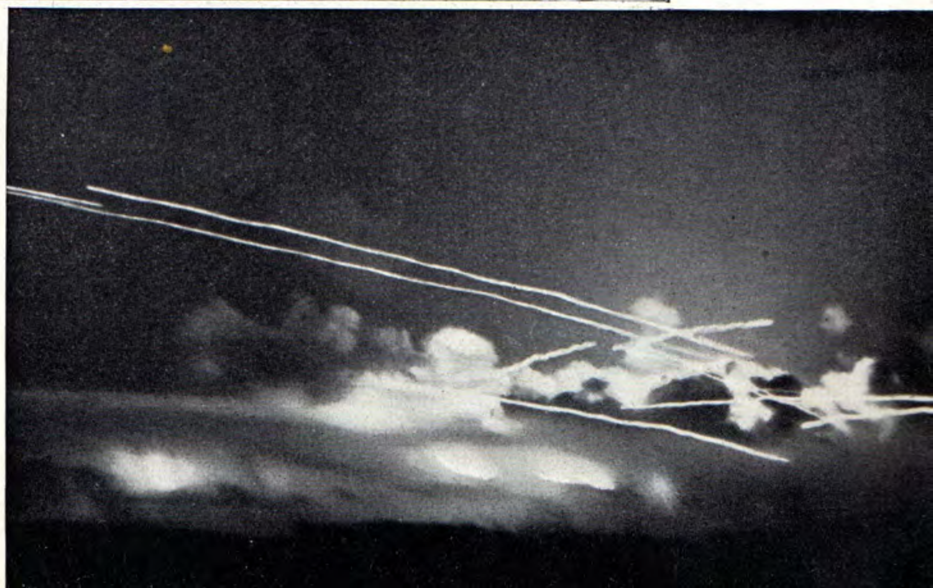

Pentru înălţimile dela Sapun s'au dat lupte crâncene, în ultimele zile ale lui Iunie 1942

Muntele Capelei

Clipe de linişte în mijlocul furtunei, pe înnălţimile de la Sapun

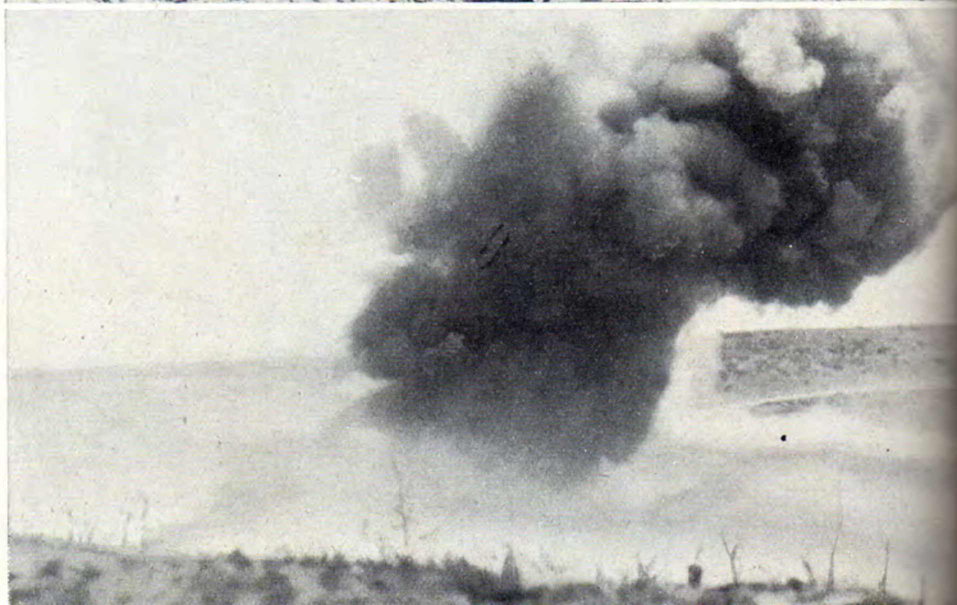
Feerie nocturnă pe culmile dela Sapun

Culmile dela Sapun au fost atinse

Post de observaţie înaintat, în golful Severnaia

Bombardamente ale artileriei noastre grele

Artillerie, în fața Sevastopolului

Ultimele lupte în fața Sevastopolului

Guri de foc de asalt pătrund în oraş

Oraşul şi portul Sevastopol

Mai departe, peste dărâmături

Tun antitanc, românesc, gata de atac

Şantierele navale din Sevastopol. Ceiace a mai scăpat de bombele germane a fost distrus de bolşevici. — Jos: Promontoriul fortificat dela intrarea în portul Sevastopol.

Pe dinaintea prizonierilor aprovizionarea se scurge spre Sevastopol

Prizonieri bolşevici din Sevastopol

Luptătorii români dela Sevastopol sunt decoraţi cu Crucea de fier

Populaţia oraşului iese din peşterile stâncilor

Imediat după cucerire, străzile oraşului sunt curăţite

Comandantul suprem printre ruinele Sevastopolului

PARADA ÎN-
VINGĂTORI-
LOR ÎN
SEVASTOPOL

VIZITE DE
IMPORTANȚĂ ISTORICĂ MONDIALĂ

M. S. Regele Miahi I al României vizitează câmpurile de bătaie dela Sevastopol

Numeroşi ataşaţi militari ai ţărilor neutre din lumea întreagă, pe câmpurile de luptă dela Sevastopol

Ambasadorul Japoniei, Oshima, în fortul Maxim Gorki

Generalul de T. dă explicaţii privitoare la luptele pentru fortăreaţă

Ataşaţii militari străini salută pe germanii căzuţi — Jos: Sub zodia frăţiei de arme. Parada trupelor germane şi române, în prezenţa Regelui Mihai I, de 10 Mai 1942, în Bucureşti

INGRIJIREA CAMARAZILOR

LA CASA OSTĂŞEASCĂ DIN SIMFEROPOL

Aşteptare îndelungată. Casa ostăşească este arhiplină şi — provizoriu — e închisă. (In unele zile au fost consumate mai mult de 2000 porţii suplimentare de mâncăruri şi băuturi)

In sala mare a casei ostăşeşti

Un colţ al sălii de lectură

O chestiune importantă, preţurile

Cinematograful soldaţilor în Simferopol

Soldaţii de pe front, şi-au expus cu mult succes operele lor artistice făurite în orele de răgaz

ODIHNĂ, LA MARE

Pe plaja dela Koreis

Sanatoriul convalescenților din Gaspra - Koreis, lângă Ialta

Activitate intensă în cantina armatei. Nicio trupă nu vrea să renunţe la alcool, tutun şi şocolată

Sanatoiul Grusuff — Căsuţa ceaiului

LIBRĂRIE PENTRU FRONT

Şi soldatul trebue să facă „coadă“ — însă pentru cărţi

Bucuria de a căuta şi alege cărţile

Au sosit cărţi, reviste şi ziare la camarazii români

CAVALERII CRUCII DE FIER, DIN ARMATA NOASTRĂ

Colonelul Buck
decorat în 17. VII. 41

Lt. de Witzendorff
decorat în 30. VIII. 41

Generalul Lindemann
decorat în 4. IX. 41

Generalul Hollidt
decorat în 8. IX. 41

Plot. Maj. Hengstler
decorat în 12. IX. 41

Slt. Lindemann
decorat în 21. IX. 41

Lt. Hopf
decorat în 21. IX. 41

Cpt. Hupfer
decorat în 21. IX. 41

Col. Fr. W. Müller
decorat în 22. IX. 41
Frunzele de stejar în 9. IV. 42

Col. de Boddien
decorat în 2. X. 41
căzut 5. I. 42 / Frunzele de stejar
11. I. 42

Lt. Leukefeld
decorat în 25. X. 41

Subof. Blumenroth
decorat în 25. X. 41
căzut în 17. VI. 42

Gral de Div. Bieler
decorat în 26. X. 41

Col. Hitzfeld
decorat în 30. X. 41
Frunzele de stejar Januarie 42

Gral de Div. Mattenklott
decorat în 23. XI. 41

Lt. Ketterl
decorat în 13. I. 42

Lt.-col de Heigl
decorat în 15. I. 42

Gral de Brig. Lascăr
decorat în 18. I. 42
căzut la Stalingrad
Frunzele de stejar Decembrie 42

Maiorul Kraft
decorat în 18. I. 42
căzut 28. I. 42

Maiorul Kirschner
decorat în 18. I. 42

Lt.-col. Strahammer
decorat în 31. I. 42

Plot. Lippolt
decorat în 4. III. 42

Cap. Unfried
decorat în 4. III. 42

Maiorul Griesbach
decorat în 14. III. 42

Gen. Div. L. Wolff
decorat în 26. III. 42
Frunzele de stejar 22. VI. 42

Slt. Spielmann
decorat în 27. III. 42

Sergent Fraps
decorat în 18. V. 42

Lt. Salzmann
decorat în 27. VI. 42

Lt. Dürrwanger
decorat în 9. VII. 42

Lt. Stigler
decorat în 9. VII. 42

Lt.-col. Daniel
decorat în 25. VII. 42

Plot. Biehl
decorat în 30. VII. 42

Maiorul R. Richter
decorat în 7. VIII. 42

Lt. Bärenfänger
decorat în 7. VIII. 42

Lt.-col. Reuter
decorat în 17. VIII. 42

Lt.-col. Buhse
decorat în 17. VIII. 42

Col. de Versock
decorat în 25. VIII. 42

Cpt. K. Schille
decorat în 25. VIII. 42

AU MAI PRIMIT ACEASTĂ DISTINCȚIE ÎNALTĂ:

Lt. col. Lang, decorat în 23. VIII. 41

Cpt. Salminger, decorat în 31. VIII. 41

G-ral de corp de arm. Hansen, decorat în 4. IX. 41

Cpt. Martens, decorat în 28. XI. 41

Subof. Jakob, decorat în 4. III. 42, căzut în 27. I. 42

Cpt. Jakob, decorat în 4. III. 42

Col. Maisel, decorat în 6. IV. 42

Cpt. Bock, decorat în 3. V. 42

Plot. maj. Heinzmann, decorat în 3. V. 42

Cpt. Dr. Greve, decorat în 18. V. 42

Lt. Bittlingmaier, decorat în 25. VII. 42

Maior în rez. Kauenfeld, decorat în 17. VIII. 42

Cpt. Marienfeld, decorat în 17. VIII. 42

Col. de Eichstädt, decorat în 18. VIII. 42

Subof. Emil Richter, decorat în 25. VIII. 42

G-ral Div. Manoliu, decorat în 30. VIII. 42

G-ral Brig. Sander, decorat în 3. IX. 42

G-ral Div. de Tettau, decorat în 3. IX. 42

Cpt. Nolte, decorat în 6. IX. 42

ORDINEA LUPTELOR

TRUPELE CE AU LUPTAT:

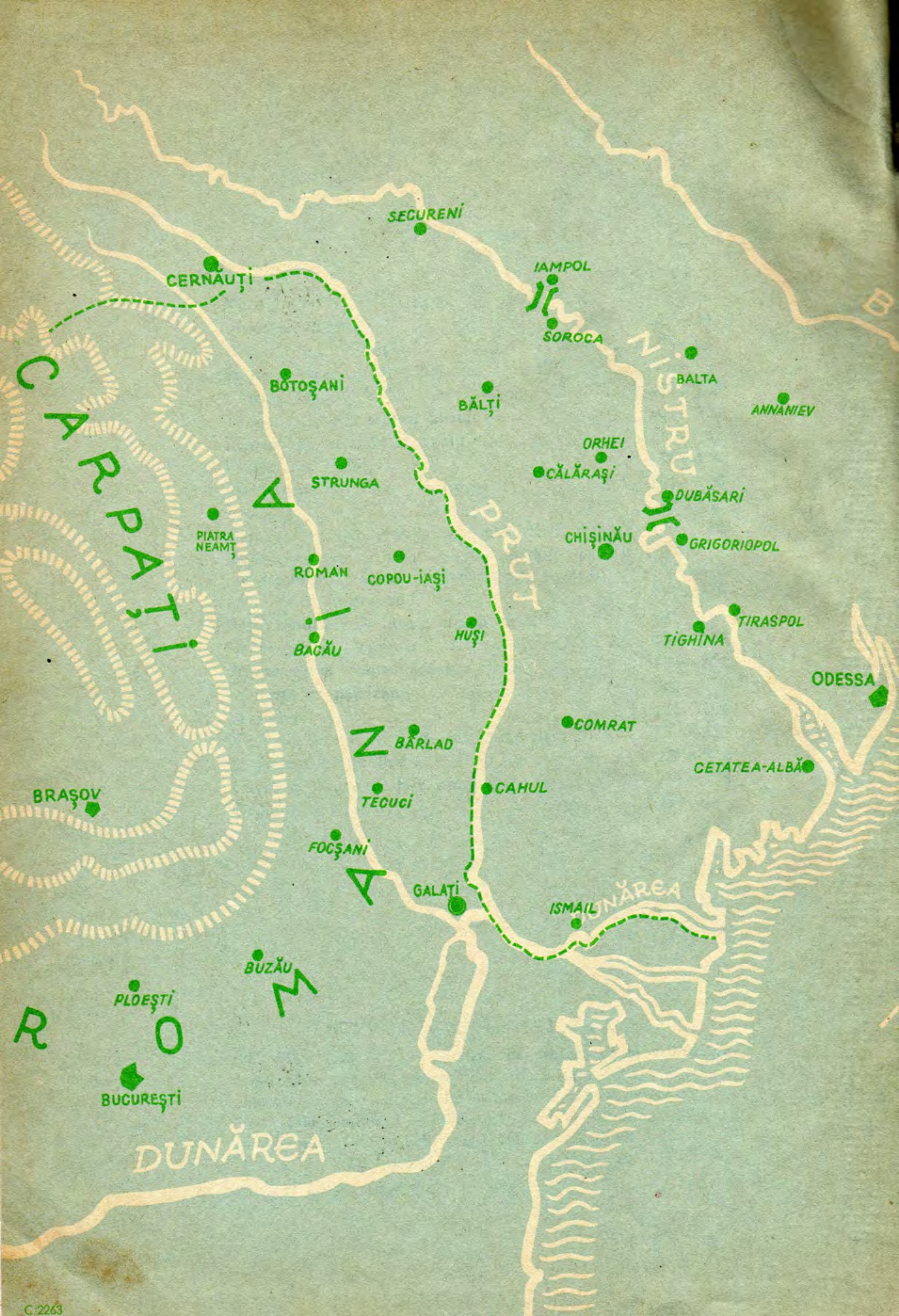
Lupte de frontieră la Prut	22. 6. 41— 7. 7. 41
Lupte pentru desrobirea Basarabiei	2. 7. 41— 8. 7. 41
Străpungerea liniei Stalin	2. 7. 41—25. 7. 41
Luptele de urmărire până la Nipru	26. 7. 41—29. 7. 41
Luptele pentru trecerea Niprului la Berislavl	30. 8. 41
Atacul peste Nipru	31. 8. 41—12. 9. 41
Pătrunderea spre strâmtoarea Crimeii, bătălia de străpungere dela Perecop	31. 8. 41—30. 9. 41
Bătălia dela Marea de Azov	26. 9. 41—11. 10. 41
Lupta de străpungere dela Iuşun	18. 10. 41—27. 10. 41
Luptele de urmărire în Crimeia, pătrunderea spre Cherci	28. 10. 41—16. 11. 41
Apărarea coastei Crimeii	17. 11. 41— 4. 7. 42
Retragerea de pe peninsula Cherci şi luptele din Feodosia şi din jurul ei	28. 12. 41—18. 1. 42
Asedierea fortăreţii Sevastopol	1. 1. 42— 1. 6. 42
Luptele defensive pentru poziţiile dela Parpaci	19. 1. 41— 7. 5. 42
Bătălia de pe peninsula Cherci şi luarea Cherciului	8. 5. 42—21. 5. 42
Atacul şi cucerirea fortăreţei Sevastopol	2. 6. 42— 4. 7. 42

CUPRINSUL:

PROVENIENŢA CLIŞEELOR:

PK. 649 şi 695: 289 — Serviciul de propagandă al armatei române: 38 — Secţia de reportaj fotografic a Statului Major al armatei combatante: 15 — Scherl: 10 — Hoffmann: 2 — Weltbild: 8 — Presse-Bild-Zentrale: 1 — Hildegard Jäckel: 1 — Braemer & Güll: 2 — Atlantic: 1 — Cpt. Scheil: 2 — Desenatorul PK. R. Lipus: 11 — Desenatorul PK. Helmut Troendle: 16

TIPĂRIT LA EDITURA ŞI TIPOGRAFIA ERICH ZANDER, BERLIN

CARPAȚI
ROMÂNIA
SECURENI
CERNĂUȚI
IAMPOL
SOROCA
NISTRU
BALTA
ANNANIEV
BOTOȘANI
BĂLȚI
ORHEI
CĂLĂRAȘI
STRUNGA
DUBĂSARI
PIATRA NEAMȚ
PRUT
CHIȘINĂU
GRIGORIOPOL
ROMAN
COPOU-IAȘI
TIRASPOL
TIGHINA
HUȘI
BACĂU
ODESSA
COMRAT
BÂRLAD
CETATEA-ALBĂ
CAHUL
TECUCI
BRAȘOV
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
ISMAIL
BUZĂU
PLOEȘTI
BUCUREȘTI
DUNĂREA
C.2263

WOSNESENSK
OLGOPOL
KAMENKA
NIPRU
POLTAVA
CIOKRAK
BALKI
RESOVCA
SNIGIRIWKA
KICIKAROVIA
NOWO PETROWKA
NICOLAEV
BERISLAWL
NIŞ SEROGOSY
NOWO NICOLAJEWKA
MELITOPOL
OCEACOV
KACHOWKA
AKIMOWKA
BERDIANSK
CHERSON
ALOŞKI
ASKANIJA NOWA
CEAPLINCA
GRIGORJEWKA
IVANOVCA
SALKOWO
SKADOWSK
VALUL TĂTARILOR
PEREKOP
MAREA DE AZOV
IUŞUN
JANCOI
AC-MECET
CHERCI
EUPATORIA
KISLAV
SARABUS
FEODOSIA
SIMFEROPOL
M-ţii IAILA
SUDAK
SEVASTOPOL
JUCHARY KARALES
IALTA
BALAKLAVA
MAREA NEAGRĂ

